

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

Навчально-науковий інститут економіки,
управління та адміністрування

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСКАЮ ДО ЗАХИСТУ
Гарант освітньої програми

Неізвестна О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)
«____» 20____
року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»

зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньої програми «Місцеві фінанси»

на тему: «Інструменти державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування»

Виконав:

здобувач вищої освіти Стеценко Вікторія Станіславівна
(прізвище, ім'я, по-батькові) _____
(підпис)

Керівник: Доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування _____
к.е.н., доц. Неізвестна О.В.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали) _____
(підпис)

Засвідчую, що у кваліфікаційній роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань
Здобувач вищої освіти

_____
(підпис)

Кривий Ріг
2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

Навчально-науковий інститут економіки, управління та адміністрування
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Форма здобуття вищої освіти Заочна
Ступінь магістр
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Освітня програма 072 «Місцеві фінанси»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми
_____ О.В. Неізвестна
підпис
«_____» _____ 20____ р.

З А В Д А Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Стеценко Вікторій Станіславівни

1. Тема роботи «Інструменти державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування»
Керівник роботи Неізвестна О.В., к.е.н., доцент
затверджені наказом по університету від 19.10.2023р. № 328-с
2. Срок подання студентом роботи «27» листопада 2023 р.
3. Вихідні дані до роботи: наукова і періодична література з теми дослідження, данні мережі Internet, монографії, підручники, навчальні посібники, нормативно-правові акти, звіти з виконання програми економічного та соціального розвитку м. Кривого Рогу, показники бюджету Криворізької міської територіальної громади Дніпропетровської області
4. Зміст (перелік питань, які потрібно розробити: 1) Теоретико-правові засади застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування. 2) Загальна характеристика виконавчого комітету Криворізької міської ради та основних показників його діяльності. 3) Аналіз виконання місцевого бюджету як інструмента державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): таблиці, рисунки

(За потреби зазначаються П.І. по Б. консультантів за розділами роботи)

6. Дата видачі завдання «31» серпня 2023р.

7. Календарний план

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір напряму дослідження, аналіз бази та літературних джерел, визначення об'єкту, предмету та завдань дослідження. Формулювання, обґрунтування та затвердження теми кваліфікаційної роботи	до 29.08.2023	
2	Аналіз та узагальнення теоретичних розробок теми кваліфікаційної роботи	до 18.09.2023	
3	Опис методики дослідження предмету кваліфікаційної роботи	до 09.10.2023	
4	Апробація методики аналізу предмету кваліфікаційної роботи	до 30.10.2023	
5	Формування висновків та рекомендацій щодо розв'язання проблеми, встановлених в результаті аналізу	до 13.11.2023	
6	Оформлення та представлення роботи на кафедру	до 27.11.2023	
7	Перевірка кваліфікаційної роботи на унікальність тексту	до 01.12.2023	
8	Оформлення презентаційних матеріалів, проходження нормоконтролю	до 05.12.2023	

Здобувач ВО

_____

Стеценко В.С.

(підпис)

Керівник роботи

_____

Неізвестна О.В.

(підпис)

РЕФЕРАТ

Загальна кількість в роботі:

Сторінок 61   Рисунків 12 ,   Таблиць 9 ,   додатків 3,

,   графічного матеріалу _ ,   використаних джерел 41

Об'єкт дослідження:	процеси, що здійснюються у ході формування та використання фінансів Криворізької міської територіальної громади
Предмет дослідження:	бюджет Криворізької міської територіальної громади
Мета дослідження:	аналіз структурних та функціональних особливостей фінансів місцевих органів влади, визначення шляхів удосконалення механізму формування місцевих бюджетів та розробка практичних рекомендацій стосовно забезпечення заходів із раціонального і ефективного використання фінансів громади
Методи дослідження	аналізу, синтезу, графоаналітичний, індукції, дедукції, узагальнення, системного аналізу
Основні результати дослідження	Визначено шляхи збереження фінансового ресурсу громади у вигляді податкових надходжень; надані пропозиції щодо розвитку підприємницької ініціативи та диверсифікації джерел доходів бюджету, в т. ч. за рахунок розвитку бренду громади
Ключові слова:	місцеве самоврядування, державне регулювання діяльності, місцевий бюджет, податкове регулювання, грошово-кредитне регулювання, бюджетне регулювання, місцеві податки, податкові надходження, неподаткові надходження, офіційні трансферти, дотація, реверсна дотація, субсидія

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
1. Теоретико-правові засади застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування	10
2. Загальна характеристика виконавчого комітету Криворізької міської ради та основних показників його бюджетно-податкової діяльності.....	18
3. Аналіз виконання місцевого бюджету як інструмента державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування	28
ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ	44

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ЗУ – Закон України

БКУ – Бюджетний кодекс України

ПКУ – Податковий кодекс України

ДАСУ – Державна аудиторська служба України

ДКСУ – Державна казначейська служба України

МФУ – Міністерство фінансів України

ВСТУП

Стабільний розвиток місцевого самоврядування в Україні повинен бути заснований на пошуку раціональних та ефективних засобів державно-правового впливу на його функціонування. Нова сучасна система державного управління, яка нині створена, лише підвищує дієвість впливу на стан соціально-економічного розвитку, дозволяє вивести країну із кризи шляхом проведення адміністративної реформи. Головне завдання цієї реформи – це формування на місцевому рівні сучасної системи місцевого самоврядування, оскільки забезпечення високого рівня соціальних стандартів для населення залежить саме від рівня роботи відповідних органів самоврядування та влади.

Оскільки «головний напрям діяльності органів місцевого самоврядування полягає в задоволенні економічних, політичних, соціальних потреб людини, створенні умов для гармонійного поєднання інтересів людини і суспільства» [1], то і механізм державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування охоплює усі сфери економіки громади, її соціально-економічний розвиток. Це і структура господарства, інвестиційна діяльність, гуманітарна сфера, зовнішньоекономічна діяльність, природокористування та безпека життєдіяльності людини, адміністративна політика.

Для виконання такого головного завдання за місцевим самоврядуванням на праві управління закріплюється майно, що є державною власністю. Територіальна громада «безпосередньо або через органи місцевого самоврядування володіє, користується і розпоряджається належним їй на основі права комунальної власності рухомим і нерухомим майном, коштами та іншими об'єктами з метою забезпечення надання населенню передбачених законом громадських послуг» [2].

Розгляд проблем застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування тією чи іншою мірою здійснювався у працях вітчизняних науковців

Вітчизняними науковцями активно вивчається досвід застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування. Серед таких вчених: Берназюк Я., Бикадорова Н., Галич В., Золотоноша О., Камінська Н., Лошенюк В., Микитюк І. та інші.

Ураховуючи високу зацікавленість щодо проблематики застосування інструментів бюджетного регулювання в сфері місцевого самоврядування, метою роботи є обґрунтування теоретичних основ застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування, аналіз інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування, визначення напрямків удосконалення механізму формування місцевих бюджетів як головного інструменту регулювання та розробка практичних рекомендацій стосовно забезпечення збереження фінансового ресурсу громади та розвитку її інвестиційного потенціалу.

Мета кваліфікаційної роботи зумовила постановку і розв'язання таких завдань:

- визначити роль місцевого самоврядування як особливої форми публічної влади;
- дослідити головні елементи механізму державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування;
- розглянути методи прямого і непрямого впливу держави на діяльність органів місцевого самоврядування;
- розглянути планування у вигляді складання бюджету як вищу форму регулятивного впливу з боку держави на соціально-економічні процеси в громадах;
- здійснити аналіз виконання місцевого бюджету як інструмента державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування;
- визначити напрямки удосконалення процесу формування місцевих бюджетів як головного інструменту регулювання та розробка практичних рекомендацій стосовно збереження фінансового ресурсу громади та розвитку її інвестиційного потенціалу.

Об'єктом дослідження в кваліфікаційній роботі є процеси, що здійснюються у ході формування місцевих бюджетів як головного інструменту державного регулювання.

Предмет дослідження - бюджет Криворізької міської територіальної громади.

Реалізація мети й завдань кваліфікаційної роботи здійснювалася шляхом комплексного підходу до вивчення методів державного регулювання діяльності органів місцевого самоврядування з урахуванням нормативно-правових актів, методичних рекомендацій та оцінки даних. У ході написання кваліфікаційної роботи були задіяні наступні методи: аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення – для дослідження теоретико-правових зasad застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування; графоаналітичний – для схематичного зображення теоретичних і практичних досліджень кваліфікаційної роботи; системного аналізу – для визначення напрямків удосконалення механізму формування місцевих бюджетів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що за результатами проведенного аналізу визначено шляхи збереження фінансового ресурсу громади у вигляді податкових надходжень; надані пропозиції щодо розвитку підприємницької ініціативи та диверсифікації джерел доходів бюджету, в т. ч. за рахунок розвитку бренду громади.

Інформаційна база дослідження – законодавчі акти та нормативно-правові документи України, монографічні дослідження, наукові статті, матеріали наукових і науково-практичних конференцій, навчальна література, звіти про соціально-економічний розвиток громади, бюджет громади.

За результатами дослідження опубліковано тези доповідей для участі у Міжнародній науково-практичній онлайн конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» (м. Київ, 7 грудня 2023 року).

При написанні кваліфікаційної роботи використовувалися прикладні програми: текстовий редактор Microsoft Word та табличний процесор Microsoft Excel.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Прийняття нової редакції Конституції України у 1996 р. створило підвалини для нового етапу розвитку суспільства і умови для побудови демократичної, суверенної, правової держави. Конституція України гарантує «правові передумови розвитку місцевого самоврядування в Україні, окреслює загальні засади конституційної моделі територіальної організації влади на місцях, визначає концептуальні напрями діяльності виконавчих органів місцевого самоврядування» [3]. Конституція України визначає, що «місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання в сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України» [3]. Крім того, у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначено, що «місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання в сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України» [4]. Так само, Європейська Хартія місцевого самоврядування тлумачить місцеве самоврядування як «право і спроможність органів місцевого самоврядування в межах закону здійснювати регулювання та управління суттєвою частиною публічних справ, під власну відповідальність, в інтересах місцевого населення» [5, с. 89].

Слід зазначити, «місцеве самоврядування – це особлива форма публічної влади, яка має принципово інший характер, ніж влада державна. Так, якщо влада державна характеризується суверенітетом (верховенством, самостійністю і незалежністю), то місцеве самоврядування – це влада підзаконна, яка діє в межах та у порядку, визначених законом» [6]. Органам місцевого самоврядування надаються окремі повноваження органів державної влади і стан їх виконання контролюються державою.

В цілому, головною метою державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування є забезпечення економічної та соціальної стабільності.

Суспільним джерелом виникнення й фіксування мети або цілей є потреби та інтереси людей. Лошенюк В.Є. зазначає, що «визначення суспільних потреб та інтересів здійснюється через узагальнення і поєднання інтересів особистих, колективних і державних інтересів. Ці вектори цілепокладання в державній політиці забезпечення економічної та соціальної стабільності є зasadними для так званого громадянського суспільства як форми постіндустріального суспільства. Різноманітність потреб, поглядів,

підходів, мотивів та інтересів згідно з постіндустріальною концепцією розвитку є необхідною й бажаною, тому що породжує в суспільстві той потенціал, який забезпечує його динамічний розвиток» [7].

Головними елементами механізму державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування є: суб'єкт, об'єкт, методи і засоби.

Суб'єктами в механізмі державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування виступають представники господарських інтересів та соціальні групи, які різняться одна від одної за різними ознаками: «майном, доходами, видами діяльності, професіями, галузевими та регіональними інтересами. Це наймані робітники та власники підприємств, фермери та земельні власники, управлінці та акціонери, інвестори та ін. У кожній з цих груп є свої інтереси, зумовлені їхнім соціально-економічним становищем, а також належністю до того чи іншого виду діяльності» [7].

Виразником господарських інтересів на місцевому рівні є різноманітні об'єднання, асоціації, профспілки, спілки підприємців і фермерів тощо.

Найбільш впливовими виразниками господарських інтересів є спілки підприємців та профспілки. Як зазначає Лошенюк В.Є. «вони реалізують власні концепції соціально-економічної політики, намагаючись максимально вплинути на державну економічну політику». Виконавцями господарських інтересів держави є органи державної та місцевої влади.

Об'єктами в механізмі державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування є сфери економіки громади, її соціально-економічний розвиток (секторна та галузева структура господарства; інвестиційні можливості; зайнятість населення; гуманітарна сфера; міжнародне та міжрегіональне співробітництво; природокористування та безпека життедіяльності людини; адміністративна політика).

Безпосереднє втручання держави у функціонування органів місцевого самоврядування здійснюється з допомогою адміністративних, або як ще їх називають прямих, жорстких (законодавчі та нормативні акти, що визначають та регулюють діяльність органів місцевого самоврядування та основані на них розпорядчі документи місцевих виконавчих органів влади) методів та важелів і економічних, або як ще їх називають непрямих, м'яких (кредитних, бюджетних, податкових та інших) методів і важелів.

При застосуванні методів непрямого впливу держава створює такі умови, за яких суб'єкти економіки повинні самостійно прийняти рішення щодо тих варіантів, які відповідають цілям економічної політики. Найбільш впливовими з них є :

«безпосереднє державне управління об'єктами повністю чи частково застосовується по відношенню до підприємств та організацій, які мають дуже важливе значення для економіки і суспільства; які представляють суспільну небезпеку; потребують значної державної підтримки. До таких об'єктів відносяться військові, оборонні, енергетичні (особливо атомна енергетика), заповідники, національні музеї, природні парки, курорти, корисні копалини, водяні ресурси, деякі установи науки, культури, освіти, охорони здоров'я, а також установи, які контролюють та захищають навколошнє середовище та інші, які виконують загальнодержавні функції. Подібні підприємства частіше

за все знаходяться у державній чи муніципальній власності» [7];

«податкове регулювання здійснюється шляхом визначення видів місцевих податків, об'єктів оподаткування, призначення і диференціація податкових ставок, введення податкових пільг, звільнення від податків. Змінюючи в ту чи іншу сторону податковий тиск, держава може прискорювати чи гальмувати економічні процеси розвитку громади. У той же час необхідно мати на увазі, що збирання податків є основним джерелом доходів місцевого бюджету, фінансовою базою соціальної політики» [7];

«грошово-кредитне регулювання складається з впливу на грошовий обіг. Держава визначає можливості надавати місцеві позики, випускати облігації та інші цінні папери. Таке регулювання здібне змінювати грошові потоки і нагромадження, здійснюючи таким чином вплив на економічний розвиток громади» [7];

«бюджетне регулювання полягає в можливості маневрувати фінансами, які поступають у розпорядження територіальної громади. При цьому одні території, галузі, сфери, соціальні групи населення можуть отримати більші бюджетні асигнування, інші - менші. Проте, саме завдяки міжбюджетним трансфертам досягається рівномірний розвиток територій і єдине забезпечення соціальних стандартів» [7];

«регулювання шляхом формування державних програм та державного замовлення полягає в застосуванні програмно-цільового методу в бюджетному процесі» [7];

«регулювання умов праці, трудових відносин, оплати праці має місце у формі державного законодавства про працю та зайнятість. Таке законодавство призначене забезпечити охорону праці, дотримання трудових контрактів, мінімальну заробітну плату, виплати по безробіттю. Регулювання ринку праці повинно відбуватись за допомогою таких методів, які б були інфляційно нейтральні, чи приводили до мінімальних інфляційних наслідків. Необхідною умовою також є перетворення прихованого безробіття у відкрите, коли воно набуває конкретних форм. Тоді держава може застосовувати свій регулюючий потенціал. Надавати інформацію, про вільні робочі місця; здійснювати навчання та перекваліфікацію; налагоджувати роботу бірж праці тощо» [7];

«соціальне регулювання включає державне страхування, передбачає заходи, які створюють можливість пенсійного забезпечення, допомоги інвалідам, дітям, іншим групам населення, які її потребують. Держава встановлює мінімальний рівень пенсій, стипендій та інших соціальних виплат» [7];

«державне регулювання охорони та відновлення навколошнього середовища передбачає заходи по захисту природи у вигляді штрафів та санкцій за забруднення, а також необхідних дій в рамках природоохоронних та природозахисних заходів. Державою встановлюються норми сплат підприємствами, що спрямовані на відновлення навколошнього середовища» [7];

«регулювання шляхом обмеження та запитів розповсюджується на види економічної діяльності, здійснення яких заборонено, обмежено,

потребує державного ліцензування» [7].

Зазначена система соціально-економічних регуляторів повинна мати цілеспрямований, стимулюючий характер, але бути суворо обмеженою в часі, особливо щодо пільг і дотацій.

Залежно від терміну здійснення розрізняють довгострокове (стратегічне) і короткострокове (поточне) регулювання в сфері місцевого самоврядування.

Короткострокове здійснюється і прямо, і опосередковано через політику надання субсидій, державну допомогу. Довгострокове регулювання представлене програмуванням. Основу програмування становить кон'юнктурне програмування, доповнене програмами економічного й соціального розвитку.

Як зазначають Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С. «вищою формою регулятивного впливу з боку держави на соціально-економічні процеси з метою підвищення їх ефективності є планування. Планування - це головний інструмент свідомого використання вимог економічних законів з метою встановлення необхідної пропорційності в розвитку. Тобто, це конкретна форма реалізації об'єктивної необхідності погодженого, збалансованого розвитку всіх регіонів національної економіки, всіх сфер суспільного виробництва» [8]. Планом формування та використання фінансових ресурсів задля забезпечення завдань і функцій, які виконуються органами місцевого самоврядування є бюджет.

Згідно статей 61 та 62 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», «...органи місцевого самоврядування самостійно розробляють, затверджують і виконують відповідні місцеві бюджети згідно з чинними законами» [4]. Особливо підкреслено, що «втручання державних органів в дані процеси не допускається. Проте, одночасно вказано, що держава фінансово підтримує місцеве самоврядування, бере участь у формуванні доходів місцевих бюджетів, здійснює контроль за законним, доцільним, економним, ефективним витрачанням коштів та належним їх обліком. Держава гарантує органам місцевого самоврядування доходну базу, достатню для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб» [9, с. 14].

Роль регулятора місцевий бюджет виконує по-різному. По-перше, він акумулює та перерозподіляє значну частку згенерованих доходів громади. По-друге, бюджетний вплив на розвиток економіки територіальної громади здійснюється через фіscalну політику, тобто на основі оптимального поєднання доходів місцевих бюджетів і витрат. Фіiscalна політика може бути спрямована як на генерацію дохідної та витратної частин бюджету з надлишком (щоб перешкодити перевиробництву), так і на створення дефіциту (щоб стимулювати економічне зростання).

Лошенюк В.Є. наголошує, що «у тісному поєднанні з бюджетом велику регулюючу роль у формуванні ресурсної бази громади виконують податки. Ale їх регулююча роль не зводиться до фіiscalної функції. Вони використовуються державою для вирішення проблем, пов'язаних із стимулюванням зростання фінансової спроможності громад, підвищенням їх податкоспроможності» [7].

За визначенням Бикадорової Н.О. «коєфіцієнт податкоспроможності є показником автономії місцевого органу влади від заходів фінансового вирівнювання його доходів і видатків, котрі здійснюються центральною владою. На використанні даного коєфіцієнта побудовано систему горизонтального вирівнювання податкоспроможності територіальних громад, якою замінено використання формули розподілу міжбюджетних трансфертів, яка на практиці показала неефективність її використання» [10].

На протязі бюджетного періоду місцеві фінансові органи постійно здійснюють аналітичну роботу по результатам виконання бюджету. Цілями такого бюджетного аналізу є (рис. 1.1):

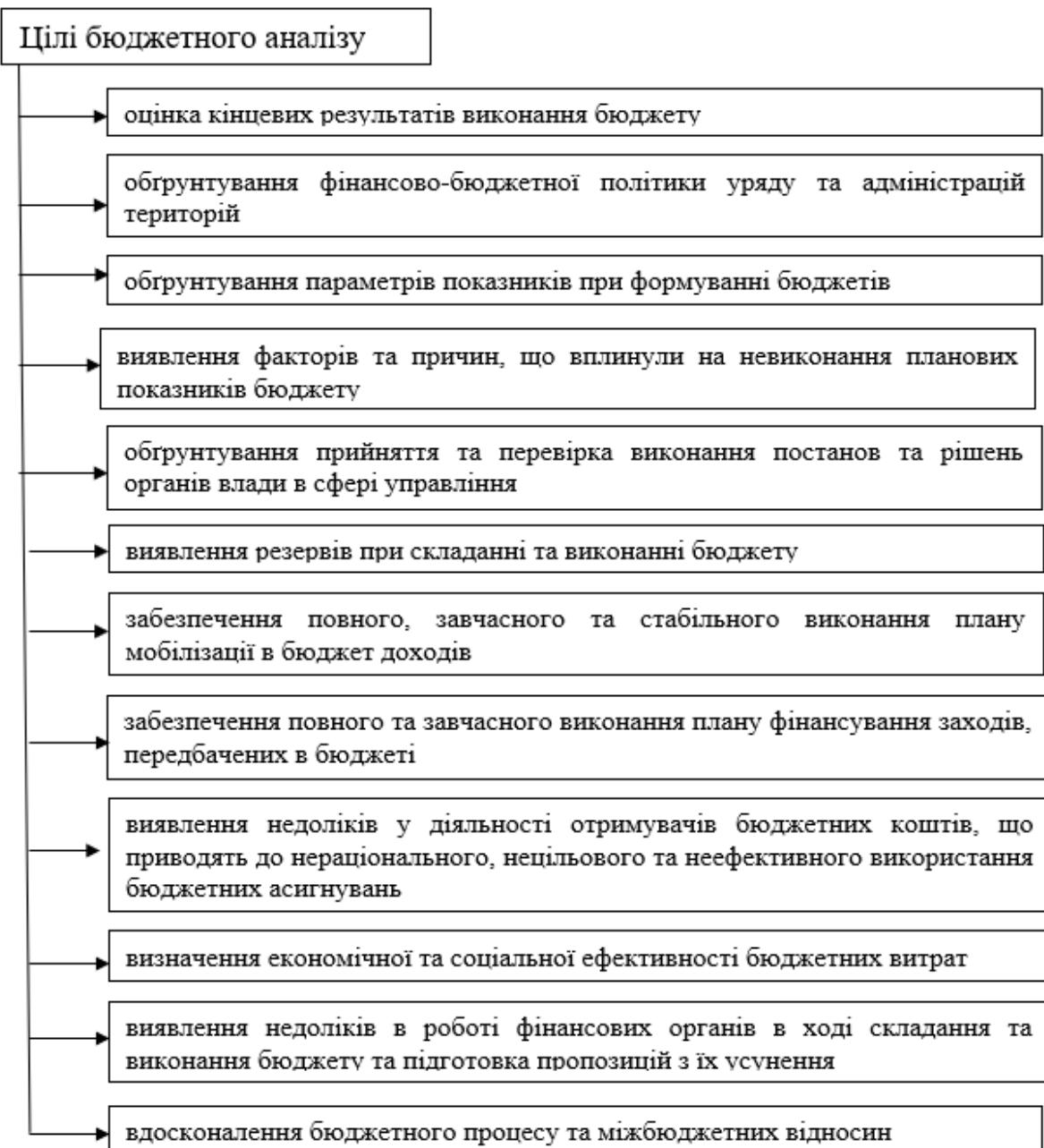

Рисунок 1.1 – Цілі бюджетного аналізу

Джерело: складено автором на основі [11]

Окрім зазначених на рис. 1.1 загальних для всіх бюджетів задач, аналіз місцевих бюджетів дає можливість (рис. 1.2):

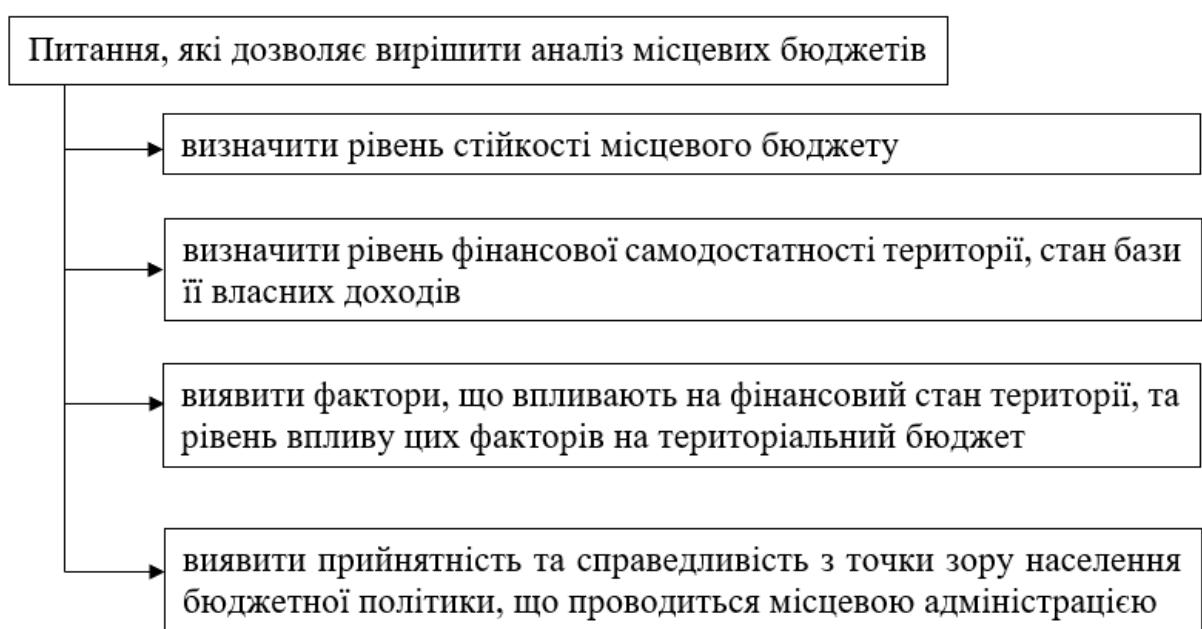

Рисунок 1.2 – Питання, які дозволяє вирішити аналіз місцевих бюджетів
Джерело: складено автором на основі [11]

Для здійснення аналізу бюджету використовуються визначені методи та інструментарій. Як зазначають Ізюмська В., Мурашко Ю. «найбільш простий метод – порівняння, коли бюджетні показники звітного періоду порівнюються або з плановими, або з показниками за попередній період (базисними). При порівнянні показників за попередній період необхідно домогтися їхньої сумісності, тобто показники слід перерахувати з урахуванням однорідності складових елементів, інфляційних процесів в економіці, методів оцінки та ін.» [12]. Микитюк І. пропонує «наступний метод – групування, коли показники групуються і зводяться в таблиці. Це дозволяє проводити аналітичні розрахунки, виявити тенденції розвитку окремих явищ та їх взаємозв'язку, фактори, що впливають на зміну показників. Метод ланцюгових постановок, або елімінування, полягає в заміні окремого звітного показника базисним. При цьому всі інші показники залишаються незмінними. Цей метод дозволяє визначити вплив окремих факторів на сукупний бюджетний показник. В якості інструментарію для бюджетного аналізу можуть використовуватися бюджетні коефіцієнти – відносні показники фінансового стану території, які виражають відносини одних абсолютних бюджетних показників до інших» [13]. Також науковець зазначає, що «бюджетні коефіцієнти можуть використовуватися для порівняння показників фінансового стану конкретної території з аналогічними показниками інших територій, для виявлення динаміки розвитку показників і тенденцій зміни фінансового стану території» [13]. Аналіз бюджету бажано проводити окремо по доходах і видатках. На думку Микитюка І. для бюджетного аналізу можуть використовуватися наступні види аналізу (рис. 1.3):

Рисунок 1.3 – Види аналізу, які використовуються при аналізі бюджетних показників

Джерело: складено автором на основі [13]

Бюджетні коефіцієнти (інструментарій) «можуть використовуватися для порівняння показників фінансового стану конкретної території з аналогічними показниками інших територій, для виявлення динаміки розвитку показників і тенденцій зміни фінансового стану території» [13, 14]. Система таких показників наведена у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Коефіцієнти оцінювання фінансових надходжень території

Показник [□]	Формула розрахунку [□]
Доходи на душу населення [□]	$\text{Дд} = \frac{\text{Всього доходів}}{\text{Чисельність населення}}$
Коефіцієнт концентрації податкових надходжень до місцевих бюджетів [□]	$\text{Дп} = \frac{\text{Всього податкових надходжень}}{\text{Всього доходів}}$
Коефіцієнт концентрації неподаткових надходжень до місцевих бюджетів [□]	$\text{Днп} = \frac{\text{Всього неподаткових надходжень}}{\text{Всього доходів}}$
Коефіцієнт концентрації коштів цільових фондів до місцевих бюджетів [□]	$\text{Дцф} = \frac{\text{Кошти цільових фондів}}{\text{Всього доходів}}$
Коефіцієнт концентрації доходів від операцій з капіталом до місцевих бюджетів [□]	$\text{Доп} = \frac{\text{Доходи від операцій з капіталом}}{\text{Всього доходів}}$
Рівень міжбюджетних трансфертів [□]	$T = \frac{\text{Обсяг трансфертів}}{\text{Всього доходів з урахуванням трансфертів}}$

Джерело: складено автором на основі [13, 14]

Окрім показників оцінювання фінансових надходжень території можна застосувати і показники фінансової стійкості (табл. 1.2). Показники фінансової стійкості – це коефіцієнти, що показують здатність громади залишатися платоспроможною в довгостроковій перспективі.

Таблиця 1.2 - Показники фінансової стійкості громад

№	Назва показника (КС)	Необхідність	Формула для розрахунку	Нормативне значення	Вага
1.	Коефіцієнт бюджетного покриття	Показує відповідність доходів місцевих бюджетів і повноважень, покладених на місцеві органи влади.	Власні доходи / Видатки (без дотацій вирівнювання)	від 0,7 до 0,5	0,32
2.	Коефіцієнт трансфертів до місцевих бюджетів	Показує міру залежності місцевих органів влади від фінансування з державного бюджету.	Офіційні трансферти / Доходи	від 0,3 до 0,5	0,13
3.	Коефіцієнт самостійності	Показує міру залежності фінансових можливостей місцевих органів влади під час фінансування видатків місцевого бюджету від трансфертів із державного бюджету.	Власні доходи / Доходи	вище 0,7	0,19
4.	Коефіцієнт податкової самостійності	Показує взаємозв'язок між обсягами податків, які збираються до місцевого бюджету, та доходами місцевого бюджету.	Податки / Доходи	від 0,6 до 0,5	0,26
5.	Коефіцієнт відносної бюджетної забезпеченості	Призначений для оцінки рівномірності забезпечення населення бюджетними послугами.	Власні доходи в розрахунку на одного мешканця по громаді / Середні власні доходи у розрахунку на одного мешканця громади по Україні	вище 0,9	0,10
6.	Інтегральний коефіцієнт фінансової стійкості місцевих бюджетів	Показує загальну фінансову стійкість громади.	$\Sigma (\text{КС}_i * \text{Вага}_{i, \text{КС}})$	від 0,7 до 0,8	-

Джерело: складено автором на основі [14, 15]

Показники фінансової стійкості доцільно використовувати комплексно та розглядати, як окремо, так і у виді інтегрального показника.

Таким чином, наведений інструментарій аналізу показників фінансового стану конкретної території являє собою систему взаємозв'язаних показників, що характеризують напрями їх розвитку. Результати оцінювання використовуються органами місцевого самоврядування для виявлення слабких місць, визначення ступеню впливу та наслідків кожної проблеми, ухвалення обґрутованих управлінських рішень та розробки стратегічних напрямків розвитку місцевих бюджетів.

Отже, розглянувши теоретико-правові засади застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування, виникає необхідність дослідити практичні аспекти застосування таких інструментів на прикладі діяльності Криворізької міської ради.

РОЗДІЛ 2

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЙОГО БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Криворізька міська рада є виборним органом місцевого самоврядування, який представляє інтереси Криворізької міської територіальної громади і виконує від її імені повноваження органів місцевого самоврядування. Саме міська рада за пропозицією міського голови формує виконавчий комітет, який є виконавчим органом, що підзвітний та підконтрольний міській раді, яка, у свою чергу, є звітує про свою діяльність територіальній громаді. Діяльність Криворізької міської ради, її виконавчого комітету, унормовані Конституцією України [3], Законом України «Про місцеве самоврядування» [4], нормативними документами Криворізької міської ради. Так, статтею 2 Конституції України визначено, що «народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування» [3], а Розділом XI Конституції України чітко визначено склад, поняття, права та повноваження органів місцевого самоврядування; «статус голів, депутатів і виконавчих органів ради та їхні повноваження, порядок утворення, реорганізації, ліквідації» [3].

Стаття 5 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначає, що «система місцевого самоврядування включає: територіальну громаду; сільську, селищну, міську раду; сільського, селищного, міського голову; виконавчі органи сільської, селищної, міської ради; районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст; органи самоорганізації населення» [4]. У статті 11 даного Закону, визначено, що «виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи» [4].

Слід зазначити, що місцеве самоврядування є здійснює свою діяльність, спираючись, перш за все, на законодавство України, реалізуючи основні засади державної політики і використовуючи інструменти державного регулювання задля забезпечення соціально-економічного розвитку території і місцевої громади.

Міська рада формує структурні підрозділи міськвиконкому із таких управлінь та відділів, існування яких вважає потрібним для реалізації усіх необхідних завдань і відповідно до розподілу обов'язків і повноважень: департаменти, управління, відділи.

Саме міська рада затверджує штатний розпис виконкому (табл. 2.1).

Департамент фінансів виконавчого комітету Криворізької міської ради являється юридичною особою. У нього відкриті реєстраційні рахунки в управлінні Державної казначейської служби України у м. Кривий Ріг. Як будь яка юридична особа Департамент фінансів володіє печаткою із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням, штампами та бланками зі своїм власним найменуванням; іншими реквізитами юридичної особи.

Таблиця 2.1 - Штатний розпис виконавчого комітету Криворізької міської ради [16]

№ з/п	Назва виконавчих органів Криворізької міської ради	Штатних одиниць
1	2	3
1.1	Апарат міської ради і виконкому та його підрозділи:	
1.1.1	Апарат міської ради і виконкому	18
1.2	відділ взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи;	4
1.3	відділ внутрішнього аудиту;	8
1.4	відділ з питань внутрішньої політики;	3
1.5	відділ з питань захисту прав споживачів;	4
1.6	відділ преси та інформації;	4
1.7	відділ стратегії розвитку електронних інформаційних ресурсів міста;	5
1.8	сектор режимно-секретної та мобілізаційної роботи	3
2.	Департамент адміністративних послуг	50 (із них 37 адміністратор
3.	Департамент соціальної політики	50
4.	Управління благоустрою та житлової політики	59
5.	Управління бухгалтерського обліку, планування та звітності	12
6.	Управління екології	12
7.	Управління економіки	19
8.	Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення	14
9.	Управління з питань реєстрації	25
10.	Управління капітального будівництва	26
11.	Управління комунальної власності міста	24
12.	Управління культури	11
13.	Управління місто будування, архітектури та земельних відносин	52
14.	Управління організаційно-протокольної роботи	35
15.	Управління освіти і науки	18
16.	Управління охорони здоров'я	14
17.	Управління по роботі зі зверненнями громадян	12
18.	Управління розвитку підприємництва	19
19.	Фінансове управління	47
20.	Юридичне управління	18
21.	Адміністративно-господарчий відділ	43
22.	Архівний відділ	26
23.	Відділ з питань державного архітектурно-будівельного контролю	15
24.	Відділ з питань енергоменеджменту та впровадження енергозберігаючих технологій	6
25.	Відділ інформатизації	7
26.	Відділ транспорту і зв'язку	9
27.	Інспекція з благоустрою	8
28.	Кадрова служба	7
29.	Комітет з фізичної культури і спорту	7
30.	Комітет у справах сім'ї і молоді	9
31.	Служба у справах дітей	7
	РАЗОМ:	710
	у тому числі за рахунок загального фонду міського бюджету: спеціального фонду	704 6

Саме Департамент фінансів Криворізької міської ради займається складанням та поданням «на розгляд міської ради прогнозу бюджету Криворізької міської територіальної громади» [16]. Крім того, у функціонал даного департаменту входить складання та «подання раді письмових звітів про хід і результати виконання» міського бюджету [19], «розгляд і затвердження рішень щодо використання коштів бюджету Криворізької міської територіальної громади та внесення змін до них, установлення в порядку й в межах, визначених законодавством України, тарифів на побутові, комунальні, транспортні та інші послуги» [19], залучення коштів населення, підприємств, установ та організацій, розташованих на території Криворізької міської територіальної громади, бюджетних коштів на «будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури та на заходи щодо охорони навколошнього природного середовища» [19], «сприяння здійсненню інвестиційної діяльності» [19]. Крім того, на Департамент фінансів припадають питання у сфері управління комунальним майном, а саме «здійснення контролю за використанням прибутків суб'єктів господарювання, що перебувають у комунальній власності міста» [19], взяття на облік об'єктів нерухомості, «що належать до комунальної власності міста, від суб'єктів господарювання інших форм власності» [19], надання згоди на « списання з балансового обліку будівель і споруд капітального будівництва, що перебувають у комунальній власності міста, транспортних і технологічних засобів, основних засобів тощо» [19].

Ключові завдання Департаменту фінансів, які закріплені у відповідному Положенні про його діяльність, систематизовані в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 - Ключові завдання Департаменту фінансів виконавчого комітету Криворізької міської ради [19]

№	Зміст завдання
1	Реалізація державної бюджетної політики на території міста
2	Складання проекту міського бюджету та подання його на схвалення виконавчому комітету міської ради й затвердження міської ради
3	Організація та виконання разом з головними розпорядниками бюджетних коштів роботи із застосуванням програмно-цільового методу в бюджетному процесі згідно із законодавством України
4	Щоквартальне подання виконавчому комітету міської ради та міської ради звітів про хід і результати виконання бюджету
5	Підготовка пропозицій щодо фінансового забезпечення заходів соц.-економ. розвитку
6	Розроблення пропозицій щодо удосконалення методів фінансового й бюджетного планування та фінансування витрат
7	Здійснення контролю за використанням коштів розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів
8	Забезпечення загальної організації та управління коштами бюджету міста, координація діяльності учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету
9	Забезпечення права громадян на доступ до публічної інформації та надання безоплатної первинної правової допомоги з питань, віднесених до його компетенції
10	Оптимізація доступу суб'єктів господарювання та громадян до інформаційних ресурсів міста, віднесених до його компетенції, шляхом підвищення рівня їх відкритості за рахунок створення нових можливостей і зручностей, забезпечення зворотного зв'язку, удосконалення існуючої системи електронної взаємодії міської влади й бізнесу
11	Участь у реалізації заходів з мобілізаційної підготовки та мобілізації

Як бачимо з таблиці 2.2, на Департамент фінансів покладене завдання щодо реалізації ключових напрямків бюджетної політики країни та органів місцевого самоврядування. Також, Департамент координує роботу всіх учасників бюджетного процесу.

Розглянемо детальніше показники економічного та соціального розвитку м. Кривого Рогу, які наведені у звітах виконавчого комітету Криворізької міської ради за 2019-2022 роки.

Доцільно порівняти доходи та витрати бюджету Криворізької міської територіальної громади за аналізований період 2020-2022 рр. (рис. 2.1).

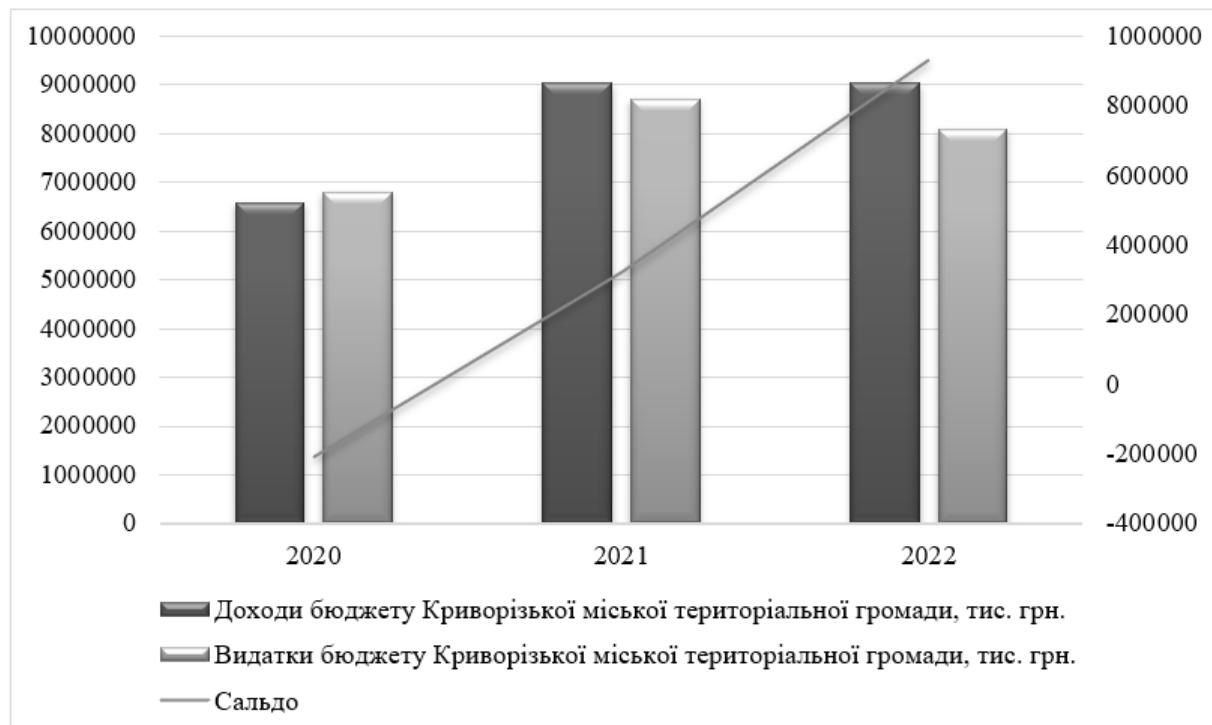

Рисунок 2.1 – Динаміка виконання бюджету Криворізької міської територіальної громади з 2020 по 2022 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором на основі [21,22,23]

Як свідчать дані рисунку 2.1, бюджет 2021-2022 років є профіцитним, тобто таким, коли доходи перевищують витрати. Особливо слід відзначити ефективну роботу Департаменту фінансів виконавчого комітету Криворізької міської ради у 2022р., оскільки навіть впровадження воєнного стану не завадило виконати бюджетні показники майже на рівні 2021р., тим самим забезпечивши фінансову стійкість громади.

Щодо джерел доходів, то серед них найбільшу вагу надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади у 2019-2021 р. мають надходження у вигляді податку на доходи фізичних осіб (рис. 2.2).

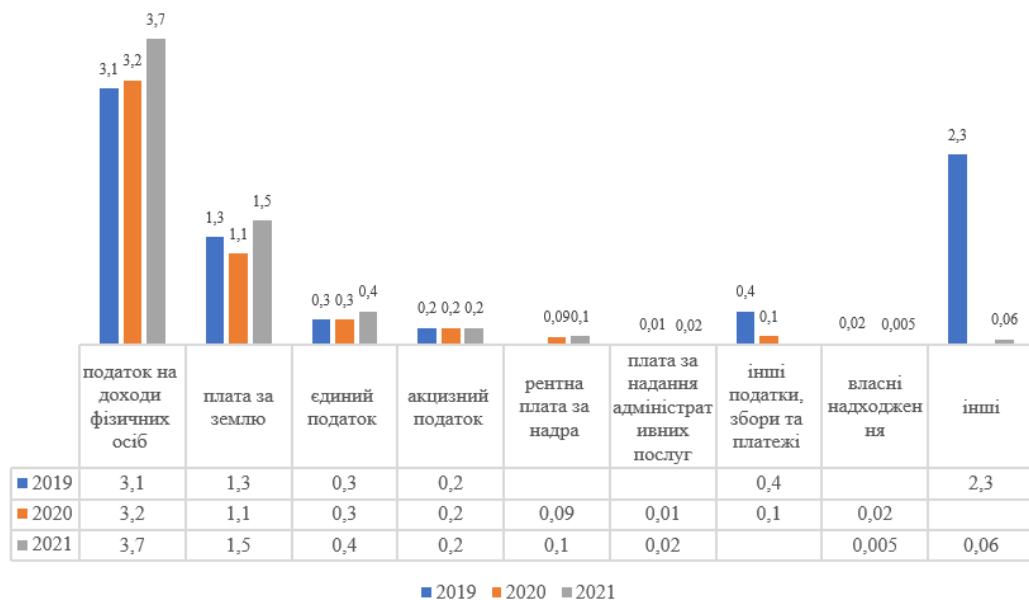

Рисунок 2.2 - Динаміка обсягів надходжень до міського бюджету за 2019-2021рр.

Джерело: складено автором на основі [20,21,22]

Що стосується обсягів 2022 року, то «податок на доходи фізичних осіб – 4,5 млрд. грн. або 54,7% власних доходів. Виконання плану забезпечене на 100,9%. В умовах війни структура податку змінилася – збільшилися надходження з виплат військовослужбовцям, тоді як надходження із заробітної плати підприємств і суб'єктів бізнесу зменшилися» [23]. Слід відзначити постійне зростання надходжень від даного податку протягом 2019-2022рр., що є позитивним моментом в частині забезпечення фінансової стійкості громади. Питома вага надходжень у вигляді податку на доходи фізичних осіб у 2022 році зображена на рис. 2.3.

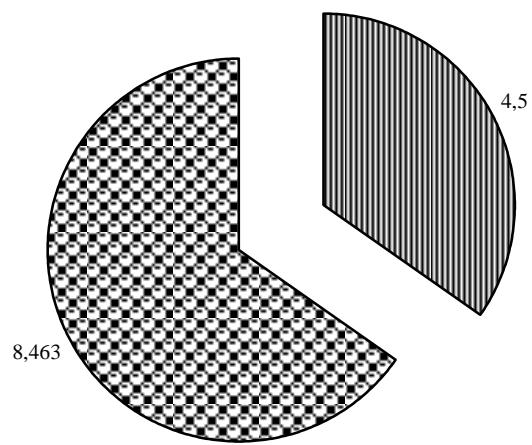

Рисунок 2.3 – Величина податку на доходи в загальній сумі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади станом на 31.12.2022р.

Джерело: складено автором на основі [23]

Другими за обсягами надходжень є величина плати за землю. Як і надходження від податку на доходи фізичних осіб, обсяги надходжень від плати за землю у 2019-2021 рр. мають тенденцію до зростання (рис. 2.2). Не став виключенням і 2022 рік. Як бачимо з рис. 2.4, «плата за землю – 2,2 млрд. грн. або 27,2% власних доходів та 87,5% від планових показників на рік. Недоотримання надходжень за цим джерелом пояснюється впливом воєнного стану на платоспроможність платників» [23].

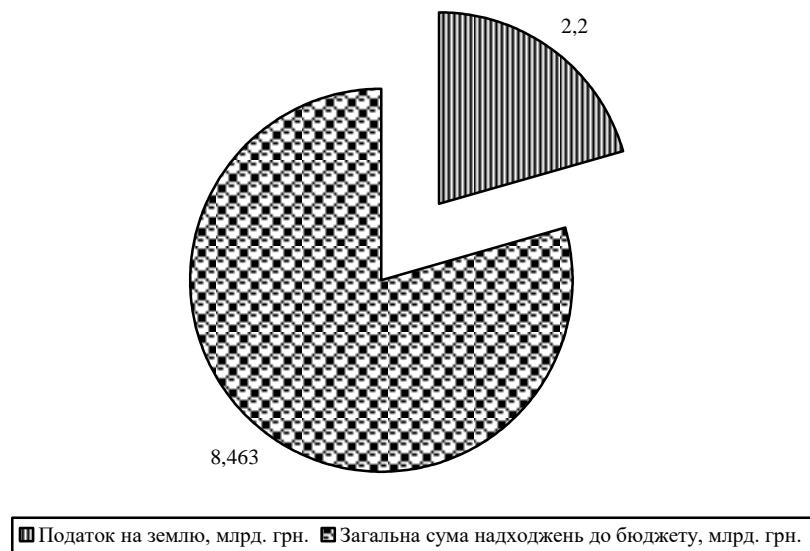
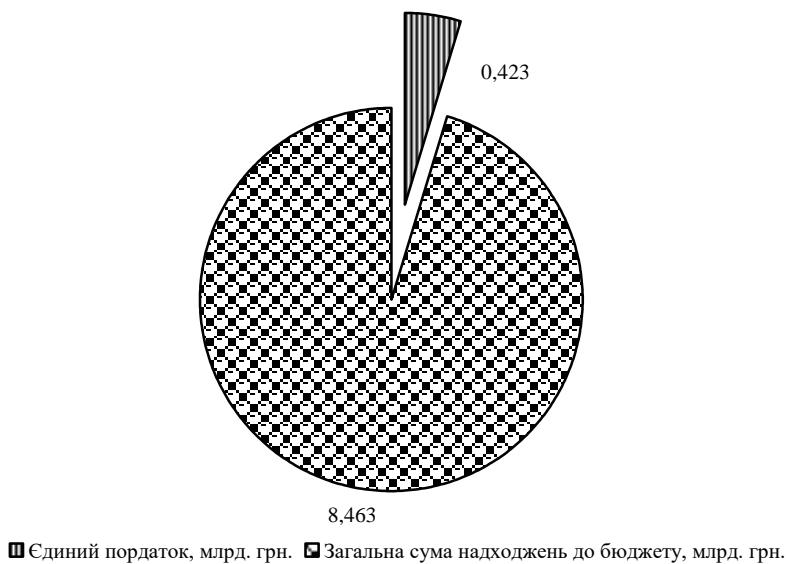

Рисунок 2.4 – Величина плати за землю в загальній сумі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади станом на 31.12.2022р.

Джерело: складено автором на основі [23]

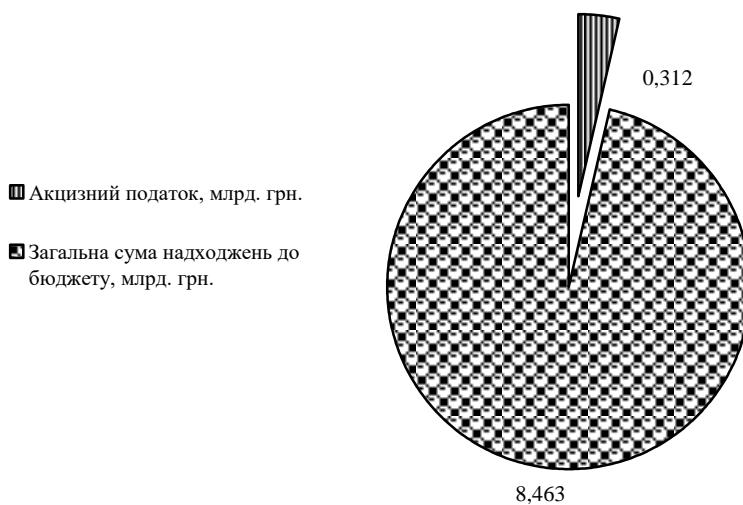
Запорукою стабільного економічного зростання територіальної громади є розвиток малого бізнесу. Надходження у вигляді єдиного податку – це індикатор такого розвитку і сприяння зростанню підприємницького потенціалу. Так, протягом 2019-2021 років ми можемо спостерігати тенденцію до збільшення таких надходжень (рис. 2.2), і 2022 рік не став виключенням. Так, «єдиний податок – 423,8 млн. грн., проте на 76,2 млн. грн. менше планових показників. Це пов’язано з тим, що в період дії воєнного стану на законодавчому рівні надано можливість платникам I та II групи податків не сплачувати єдиний податок, а платникам III групи – сплачувати податок за спеціальною ставкою 2% (замість діючих 3% та 5%)» [23], про що свідчать дані рис. 2.5.

Рисунок 2.5 – Величина єдиного податку в загальній сумі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади станом на 31.12.2022р.

Джерело: складено автором на основі [23]

Величина акцизного податку у загальному обсязі доходів бюджету протягом 2019-2021 років змінювалась незначно і коливалася на рівні 0,2 млрд. грн. на рік. У 2022 році «акцизний податок склав 312,3 млн. грн., або 110,9% до плану, або на 30,6 млн. грн. більше плану звітного періоду, за рахунок зростання обсягів реалізації тютюнових виробів через зростання їх вартості» [23]. Дані про величину акцизного податку в загальній сумі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади станом на 31.12.2022р. наведені на рис. 2.6.

Рисунок 2.6 – Величина акцизного податку в загальній сумі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади станом на 31.12.2022р.

Джерело: складено автором на основі [23]

Що стосується надходжень у вигляді рентної плати за користування надрами, то їх питома традиційно не є високою. Станом на кінець 2021 року їх загальна величина не перевищувала 0,1 млрд. грн. У 2022 році «рентна плата за користування надрами становила 270,9 млн. грн., що складає 113,8% до плану, за рахунок її авансового внеску» [23]. Дані про величину рентної плати за користування надрами в загальній сумі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади станом на 31.12.2022р. наведені на рис. 2.7

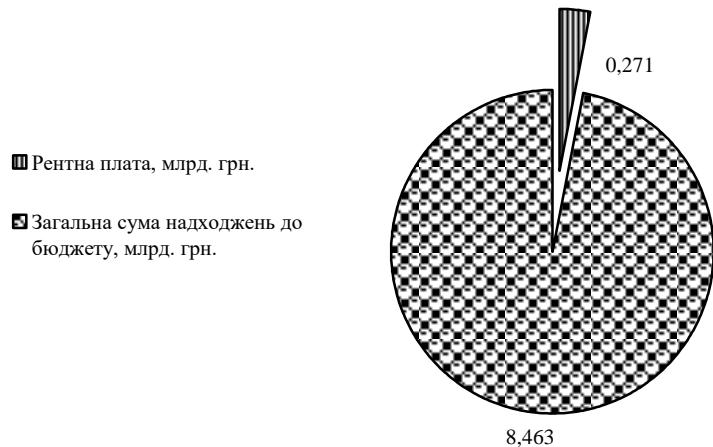

Рисунок 2.7 – Величина рентної плати за користування надрами в загальній сумі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади станом на 31.12.2022р.

Джерело: складено автором на основі [23]

Видатки міського бюджету визначаються соціально-економічною моделлю, функціями органів місцевого самоврядування та економічним станом територіальної громади. Видатки бюджету міста у 2019-2021 роках було направлено на:

- «видатки на утримання бюджетних установ» [22];
- соціальні видатки («видатки на заробітну плату працівникам бюджетної сфери, розрахунки за енергоносії і комунальні послуги, придбання медикаментів, продуктів харчування, виплату різних видів соціальної допомоги мешканцям міста, пільговий проїзд, трансферти іншим бюджетам, фінансову підтримку комунальним підприємствам міста для виплати заробітної плати та інші соціальні видатки» [22]);
- реверсну дотацію у вигляді перерахування до державного бюджету» [22];
- програму «запобігання поширенню на території м. Кривий Ріг гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом COVID-19» [22];
- додаткове фінансування виплат заробітної плати «педагогічним працівникам загальноосвітніх закладів та медичним працівникам» [22].

Представимо окреслені видатки у вигляді діаграми (рис. 2.8).

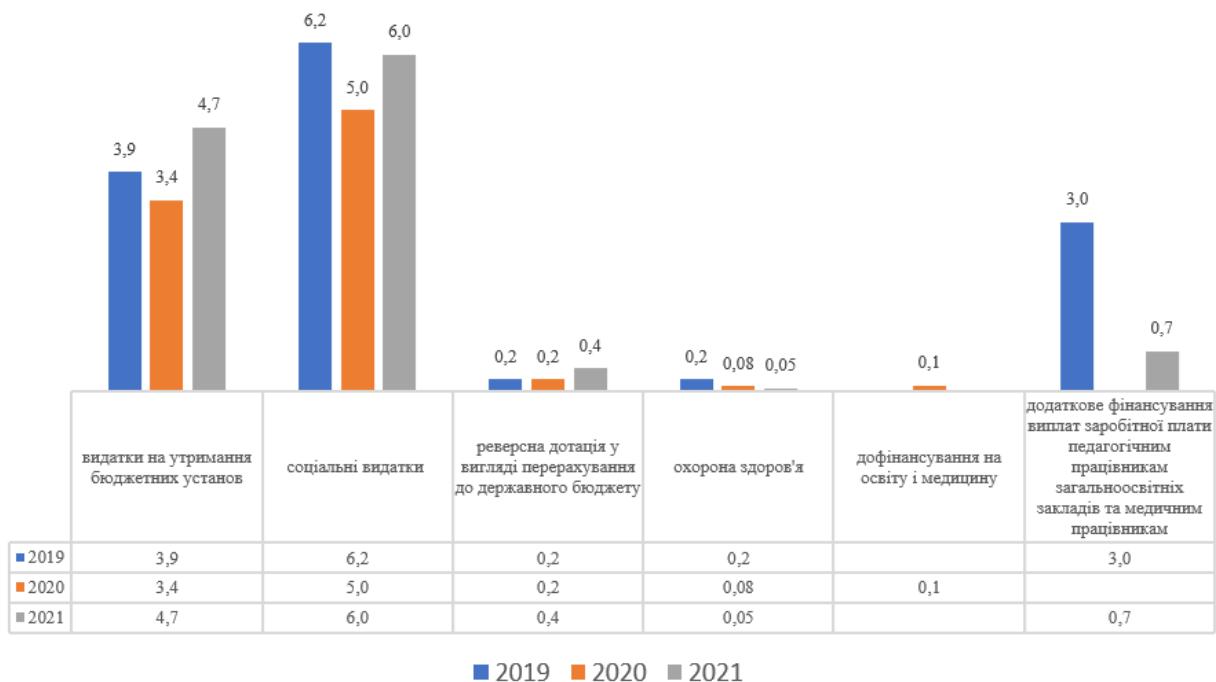

Рисунок 2.8 - Динаміка видатків міського бюджету у період 2019-2021 роки
Джерело: складено автором на основі [20,21,22]

Як свідчать дані діаграми 2.8, «соціальні видатки складають найбільшу питому вагу у бюджетах 2019-2021 років, що свідчить про їх глибоку соціальну орієнтованість. Другими за обсягами є видатки на утримання бюджетних установ – це заробітна плата працівників бюджетних установ, розрахунки за енергоносії та комунальні послуги, що споживаються бюджетною сферою. В порівнянні з ними витрати на охорону здоров'я виглядають майже не значимими, з найменшою величиною у 0,05 млрд. грн. у 2021 році» [20-21].

Воєнна агресія росії у 2022 році дещо перерозподілила обсяги і напрямки здійснюваних видатків, проте головні напрямки видатків збереглися – видатки на соціальний захист найбільші за обсягами (більш як 6,5 млрд. грн), витрати на утримання бюджетних установ другі за величиною (більш як 4,6 млрд. грн.), і далі видатки, пов’язані з утриманням транспорту та транспортної інфраструктури, дорожнього господарства (більш як 1 млрд. грн.). Видатки на охорону здоров'я зросли не значно (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 – Витрати бюджету Криворізької міської територіальної громади у 2022 р., тис. грн*

Витрати бюджету	Виконано станом за 2022 р.	у тому числі	
		загальний фонд	спеціальний фонд
1	2	3	4
Державне управління	294 622,5	294 054,3	568,2
Освіта	3 072 929,9	3 013 286,8	59 643,1
Охорона здоров'я	458 659,6	316 203,2	142 456,4
Фізична культура і спорт	139 445,5	137 854,6	1 590,9

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4
Культура і мистецтво	144 731,1	142 607,3	2 123,8
Соціальний захист та соціальне забезпечення	652 515,5	600 588,9	51 926,6
Житлово-комунальне господарство	643 935,3	561 854,8	82 080,5
Здійснення заходів із землеустрою	0,0	0,0	0,0
Будівництво та регіональний розвиток	17 125,4	0,0	17 125,4
Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство	1 496 441,3	1 490 587,2	5 854,1
Зв'язок, телекомунікації та інформатика	45 982,1	40 306,4	5 675,7
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	110 545,6	47 923,7	62 621,9
Інша діяльність	599 322,0	279 056,0	320 266,0
Міжбюджетні трансферти	421 870,5	408 605,0	13 265,5
Усього видатків	8 098 126,3	7 332 928,2	765 198,1
Інша діяльність	-356,7	0,0	-356,7
Разом витрат бюджету	8 097 769,6	7 332 928,2	764 841,4

Джерело: складено автором на основі [23]

Ураховуючи вищевикладене, можемо дійти висновку, що органами самоврядування м. Кривий Ріг докладається багато зусиль для формування потужного бюджету для того, щоб громада мала змогу забезпечувати та покращувати свій соціально-економічний розвиток. Для продовження дослідження доцільно оцінити роль місцевого бюджету як інструмента регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ ЯК ІНСТРУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Як ми уже зазначали, в рамках процесів децентралізації, територіальні громади отримали розширені повноваження по управлінню сферою власного економічного розвитку. На місцевому рівні більшість інструментів регулювання, що їх можуть використовувати органи місцевого самоврядування, відносяться саме до економічного регулювання.

На думку колективу авторів під керівництвом Мазараки А.А., «одним з основних інструментів державного регулювання соціально-економічних процесів є бюджет, розробка основних напрямів формування та використання бюджетних коштів здійснюється виходячи з необхідності виконання завдань, які стоять перед суспільством. Як суспільно-економічна категорія, бюджет відображає відповідні відносини у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту щодо вироблення, розподілу, споживання послуг і регулювання соціально-економічного розвитку з метою задоволення потреб суспільства» [27].

Насібова О. та Яковченко Д. відмічають, що «як складова бюджетної системи держави і основа фінансової бази діяльності органів самоврядування місцеві бюджети забезпечують необхідними грошовими засобами фінансування заходів економічного і соціального розвитку, що здійснюються органами влади і управління на відповідній території» [31].

Як зазначено у п.2.3 ст.9 Бюджетного кодексу України «власні надходження місцевих бюджетів це законодавчо закріплена обов'язкові платежі (податки і збори) та частки контингенту їх надходжень, які мобілізуються на відповідній території, зокрема: податкові надходження; неподаткові надходження; доходи від операцій з капіталом; доходи від власності та підприємницької діяльності; власні надходження бюджетних установ; трансфери інші неподаткові надходження» [17].

Розглянемо виконання планових надходжень до бюджету за доходами Криворізької міської територіальної громади (табл. 3.1, додатки А, Б).

Виконання показників бюджету у 2020 р. гальмувалось «впливом карантинних обмежень, що привели до зниження економічної активності суб'єктів господарювання, а також тимчасовим звільненням платників від сплати деяких податків як на державному, так і на місцевому рівнях. В цілому у 2020р. у бюджет міста мобілізовано 6,7 млрд грн, у тому числі до загального фонду – 6,4 млрд грн, спеціального фонду – 0,3 млрд грн. Досягнуто виконання планових показників на рівні 87,11%. Обсяг власних надходжень загального фонду склав 5,2 млрд грн. У порівнянні з 2019 роком збільшення доходів відбулося за рахунок податку на доходи фізичних осіб – на 152,4 млн грн (4,9%), акцизного податку – на 46,3 млн грн (21,3%), єдиного податку – на 31,7 млн грн (9,3%), рентної плати за надра – на 22,9 млн грн. (32,8%)» [21].

Таблиця 3.1 – Виконання планових надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади у 2020-2022 рр., тис. грн.*

Показники міського бюджету	2020		Виконання плану	2021		Виконання плану	2022		Виконання плану
	план	факт		план	факт		план	факт	
Податкові надходження	6079106,2	5111818	-15,9	6208403	6108147,5	-1,6	7901497,9	7629752,2	-3,44
Неподаткові надходження	197 484,9	200254	1,4	269216,3	274782,012	2,1	236448,71	255833	8,20
Доходи від операцій з капіталом	14 284,6	16986,2	18,9	7167,43	5883,2	-17,9	4585	9132,5	99,18
Усього доходів власних та закріплених	6312815,3	5349868	-15,2	6503893	6407736,3	-1,5	8146435,6	7895920	-3,08
Субвенції, дотації, одержані з інших бюджетів	1243382	1240577	-0,2	2627948,2	2625479,5	-0,1	1136661,3	1135243	-0,12
Разом доходів	7556197,3	6590445	-12,7	9131841,6	9031162,7	-1,1	9283096,9	9031163	-2,71
Запозичення**	8685,6	0	-100	54793	0	-100,0	410022,2	0	-100,0
Усього надходжень	7564882,9	6590445	-12,8	9186634,6	9031162,7	-1,7	9693119,1	9031163	-6,83

Джерело: складено автором на основі [20-23]

**відповідно до Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України, Криворізькою міською радою

Щодо плану надходжень у 2019 році, то уточнений визначив 8,0 млрд. грн. надходжень. При цьому «обсяг надходжень до бюджету міста відповідав запланованим показникам, з яких податки, збори й платежі склали 5,6 млрд. грн, субвенції з державного та місцевих бюджетів – 2,4 млрд. грн. До загального фонду бюджету міста надійшло 7,6 млрд. грн., що на 0,6 млрд. грн більше, ніж у 2018 р. У тому числі податків, зборів і платежів сплачено в сумі 5,2 млрд. грн., найбільшими з яких були податок на доходи фізичних осіб – 3,1 млрд. грн. (59,4%), плата за землю - 1,3 млрд. грн. (26,0%), єдиний податок – 0,3 млрд. грн. (6,6%) та акцизний податок - 0,2 (4,2%). До спеціального фонду бюджету міста сплачено 0,4 млрд. грн.» [20].

На виконання показників бюджету у 2021 р. так само здійснили вплив карантинні заходи. Проте, «загалом до бюджету Криворізької міської територіальної громади мобілізовано 9,2 млрд. грн. (на 2,5 млрд. грн. більше, ніж у 2020 році), з них доходи загального фонду – 7,6 млрд. грн., спеціального фонду – 1,6 млрд. грн. Досягнуто виконання планових показників на рівні 98,3%» [21].

Виконання плану надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади у 2022 р. свідчить про наявність недовиконання у частині податкових надходжень на 3,44% (-271745,7 тис. грн), субвенцій, дотацій, одержаних з інших бюджетів на 0,12% (-1418,3 тис. грн), запозичень відповідно до Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України, Криворізькою міською радою на 100% (-410022,2 тис. грн). Разом з тим, зафіксовано

перевиконання у частині доходів від операцій з капіталом на 99,18% (+4547,5 тис. грн), неподаткових надходжень на 8,2% (+19383,798 тис. грн). В цілому у 2022 р. мобілізація фінансових ресурсів до бюджету м. Кривий Ріг була недовиконана на 6,83% (- 661956,412 тис. грн).

Як було відмічене, значну регулюючу роль в контексті формування ресурсної бази громади разом з бюджетом відіграють податки, які виступають стимулом зростання фінансової спроможності громад, підвищеннем їх податкоспроможності. Громадам надані повноваження щодо запровадження необов'язкових місцевих податків і зборів, а також визначення ставок місцевих податків і зборів, встановлення яких є обов'язковим.

Як зазначають Дурман М.О. та Дрожжин Д.Ю. «економічне регулювання через запровадження необов'язкових місцевих податків і зборів, а також через встановлення ставок обов'язкових податків і зборів відбувається тільки через прийняття рішень сільськими, селищними чи міськими радами відповідних адміністративно-територіальних одиниць» [28].

З 01.01.2018 р. Податковий кодекс України, ст. 12 визначає, що «сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів» [29]. Також, п. 12.3 зазначеного Кодексу зазначає, що «рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюються відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом» [29].

Доцільним є розгляд надходжень від тих податків, які найбільше впливають на формування ресурсів Криворізької міської територіальної громади (табл. 3.2, додатки Б, В).

Таблиця 3.2 - Виконання бюджетом Криворізької міської територіальної громади обсягів податкових надходжень за 2020-2022 pp., тис. грн.

Показник	Станом на 01.01.2021 р.		Станом на 01.01.2022 р.		Відхилення		Станом на 01.01.2023 р		Відхилення	
	сума, тис. грн.	пітома вага, %	сума, тис. грн.	пітома вага, %	абсолютне	у питомій базі	сума, тис. грн.	пітома вага, %	абсолютне	у питомій базі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Податкові надходження, в т.ч.	5111817,9	100,0	6108147,5	100,0	996329,6	-	7629752,2	100,0	1521604,7	-
податок на майно	1077623,8	21,08	1540803,0	25,23	463179,2	4,15	2219141,3	29,09	678338,3	3,86
податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	34752,6	0,68	10688,7	0,18	-24063,9	-0,5	32317,5	0,42	21628,8	0,24
акцизний податок	227406,6	4,45	172219,8	2,82	-55186,8	-1,63	205381,0	2,69	33161,2	-0,13
рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	92535,1	1,81	196577,2	3,21	104042,1	1,40	270866,8	3,55	74289,6	0,34
податок на доходи фізичних осіб	3245176,9	63,48	3660290,7	59,92	415113,8	-3,56	4450227,5	58,33	789936,8	-1,59

Продовження таблиці 3.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
туристичний збір	830,7	0,02	1283,0	0,02	452,3	-	1001,6	0,01	-281,4	-0,01
єдиний податок	374701,1	7,33	463355,4	7,59	88654,3	0,26	308140,9	4,04	-155214,5	-3,55
екологічний податок	58791,2	1,15	62929,7	1,03	4138,5	-0,12	3577,9	0,05	-59351,8	-0,98

Джерело: складено автором на основі [20-23]

За даними таблиці 3.2 ми можемо зробити висновки про динаміку змін у статтях податкових надходжень. В цілому, суттєвих змін у структурній частині податкових надходжень за аналізований період не відбулося, крім податку на майно – його значимість у структурі податкових надходжень поступово збільшується (значимість зросла на 8,01% протягом 2020-2022рр., абсолютний приріст склав 1141517,5 тис. грн.). Значимість ПДФО у структурі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади хоч і залишається найбільшою, проте структурна значимість впала на 5,15%, хоча в абсолютному виразі загальна сума ПДФО збільшилася на 1205050,6 тис. грн.. Проте це є негативним моментом, адже диференціація джерел податкових надходжень розглядається як позитивна альтернатива до концентрації. «Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення показала незначне зростання значимості (на 1,74% протягом 2020-2022рр., абсолютний приріст склав 178331,7 тис. грн.). Единий податок продовжує стабільно наповнювати бюджет Криворізької міської територіальної громади. Надалі з цих коштів профінансується ремонт дорожнього покриття, потреби закладів освіти комунальної власності і дитсадків, освітлення вулиць, соціальні програми тощо. На протязі 2020-2021рр. збільшились надходження до бюджету громади від справляння єдиного податку на 88654,3 тис. грн.» [20-23], що спричинило збільшення структурної значимості даного податку з 7,33% до 7,59% в загальній сумі податкових надходжень. Проте, збройна агресія росії і введення воєнного стану викликало складнощі у провадженні підприємницької діяльності, внаслідок чого «надходження від даного податку у 2022 році впали на 155214,5 тис. грн., що спричинило падіння структурної значимості даного податку (з 7,59% за результатами 2021р. до 4,04% за результатами 2022р.). Незначним за обсягами надходження в структурі податкових надходжень Криворізької міської територіальної громади є туристичний збір (на рівні 0,02%). Ситуація активних бойових дій і загроза життю людей спричинило згортання і туристичної діяльності і, як наслідок, падіння надходжень від розвитку промислового туризму до рівня 0,01%» [20-23]. Однак, та сама промисловість є і джерелом найбільшого забруднення навколошнього середовища. Саме для Криворізької громади екологічний податок має компенсаційну спрямованість за нанесення шкоди природно-кліматичним умовам території. Проте, як свідчать дані таблиці 3.2, питома вага структурної значимості такого податку станом на 01.01.2023р. складає усього 0,05%. Це є наднизький показник, адже на території громади знаходяться металургійні виробництва, які є найбільшими забруднювачами навколошнього середовища. Низькою залишається прибутковість підприємств і установ комунальної форми власності «(податок на прибуток

підприємств та фінансових установ комунальної власності менше 1% в структурі податкових надходжень протягом 2020-2022рр.). Це є наслідком того, що найчастіше такі підприємства та установи виконують соціальну функцію і іноді навіть мають покриття збитків за рахунок коштів міського бюджету» [20-23].

Крім податкового регулювання, інструментами державного регулювання діяльності у сфері місцевого самоврядування є регулювання умов праці, трудових відносин, оплати праці, соціальне регулювання, регулювання охорони та відновлення навколошнього середовища, регулювання шляхом формування державних програм та державного замовлення, бюджетне регулювання, яке базується на оптимальному поєднанні доходів і витрат місцевих бюджетів.

Розглянемо виконання бюджету за видатками Криворізької міської територіальної громади (табл. 3.4, додаток Б, В).

Таблиця 3.3 - Виконання бюджету за видатками Криворізької міської територіальної громади у 2020-2022рр., тис. грн.

Показник	Станом на 01.01.2021 р.		Станом на 01.01.2022 р.		Відхилення		Станом на 01.01.2023 р.		Відхилення	
	сума, тис. грн.	пітому вага, %	сума, тис. грн.	пітому вага, %	абсолютне	у питомій вазі	сума, тис. грн.	пітому вага, %	абсолютне	у питомій вазі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Державне управління	221633,2	3,02	267851,7	3,07	46218,5	0,05	294622,5	3,64	26770,8	0,57
Освіта	2769708,1	37,74	3350907,2	38,46	581199,1	0,72	3072929,9	37,95	-277977,3	-0,51
Охорона здоров'я	429800,9	5,86	329158,8	3,78	-100642,1	-2,08	458659,6	5,66	129500,8	1,88
Соціальний захист та соціальне забезпечення	427632,2	5,82	480490,2	5,51	52858,0	-0,31	652515,5	8,06	172025,3	2,55
Культура і мистецтво	121091,0	1,65	145205,6	1,67	24114,6	0,02	144731,1	1,79	-474,5	0,12
Фізична культура і спорт	170795,3	2,33	146963,7	1,68	-23831,6	-0,65	139445,5	1,72	-7518,2	0,04
Житлово-комунальне господарство	1146328,3	15,62	1558764,3	17,89	412436	2,27	643935,3	7,95	-914829,0	-9,94
Здійснення заходів із землеустрою	4184,6	0,06	3786,1	0,04	-398,5	-0,02	0,0	-	-3786,1	0,02
Будівництво та регіональний розвиток	190076,2	2,59	289981,1	3,33	99904,9	0,74	17125,4	0,21	-272855,7	-3,12
Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство	742861,7	10,12	1061099,9	12,18	318238,2	2,06	1496441,3	18,48	435341,4	6,30
Зв'язок, телекомунікації та інформатика	44033,1	0,60	51805,7	0,60	7772,6	-	45 982,1	0,57	-5823,6	-0,03
Інша діяльність (повернення пільгових довгострокових кредитів, наданих молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво/ придбання житла)	700,5	0,01	259,6	0,01	-440,9	-	-356,7	-0,01	-616,3	-0,02

Продовження таблиці 3.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	91735,6	1,25	111217,3	1,27	19481,7	0,02	110 545,6	1,37	-671,7	0,10
Інша діяльність	95405,0	1,30	121126,3	1,39	25721,3	0,09	599 322,0	7,40	478195,7	6,01
Міжбюджетні трансфери	882863,6	12,03	794289,2	9,12	-88574,4	-2,91	421 870,5	5,21	-372418,7	-3,91
Разом витрат	7338849,3	100,0	8712906,7	100,0	1374057,4	-	8097769,6	100,0	-615137,1	-

Джерело: складено автором на основі [20-23]

Щодо наведених у таблиці 3.3 даних слід відмітити, що особливістю фінансування видатків бюджету Криворізької міської територіальної громади у 2020 р. стали ускладнення, що мали місце через карантинні обмеження. Прийняті зміни до податкового законодавства України, місцеві нормативні акти щодо підтримки платників податків у зв'язку із здійсненням заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), привели до збільшення необхідності державної підтримки, збільшення витрат на охорону здоров'я. Послаблення карантинних обмежень у 2021 році «дало можливість більше коштів спрямовувати на оновлення закладів освіти (збільшення на 581199,1 тис. грн. в порівнянні з 2020р.), спрямовувати кошти на розвиток транспортної інфраструктури та дорожнього господарства (збільшення на 318238,2 тис. грн. в порівнянні з 2020р.), на утримання житлово-комунального господарства (збільшення на 412436 тис. грн. в порівнянні з 2020р.). Взагалі, бюджет Криворізької міської територіальної громади 2021р. можна назвати бюджетом розвитку» [22]. Традиційно «високу питому вагу в ньому так само займали витрати на освіту (38,46% від загальної суми витрат), утримання житлово-комунального господарства (17,89% від загальної суми витрат), розвиток транспорту та транспортної інфраструктури, дорожнього господарства (12,18% від загальної суми витрат)» [22]. Збройна агресія росії у лютому 2022р. порушила плани подальшого розвитку громади. Необхідно було переформатовувати роботу під потреби воєнного стану. Так, «збільшилися витрати на соціальний захист та соціальне забезпечення (збільшення на 172025,3 тис. грн. в порівнянні з 2021р.), на державне управління (збільшення на 26770,8 тис. грн. в порівнянні з 2021р.), інша діяльність (збільшення на 478195,7 тис. грн. в порівнянні з 2020р.), яка була пов'язана із заходами щодо забезпечення обороноздатності міста. В цілому, бюджет 2022 р. все одно можна назвати таким, що орієнтований на людський розвиток» [23]. Це підтверджується тим фактом, що витрати на освіту посідають найбільшу питому вагу у загальних витратах (37,95% від загальної суми витрат).

Як вже було відмічене, бюджетне регулювання є одним із інструментів державного регулювання діяльності органів місцевого самоврядування. Саме завдяки міжбюджетним трансфертам досягається рівномірний розвиток територій і єдине забезпечення соціальних стандартів. Відповідно до чинного бюджетного законодавства у 2020 році з міського бюджету перераховано

державному бюджету реверсну дотацію в сумі 326,2 млн. грн., що на 100,5 млн. грн. більше, ніж у 2019 році. Найбільша реверсна дотація за аналізований період припадає на 2021 рік – 465,6 млн. грн., що на 139,4 млн. грн. більше, ніж за 2020 рік. Але 2022 рік зумовив свої корективи – Криворізька громада перерахувала найменший обсяг реверсної дотації – 64,1 млн. грн. Динаміка обсягів реверсної дотації наведена на рис. 3.1.

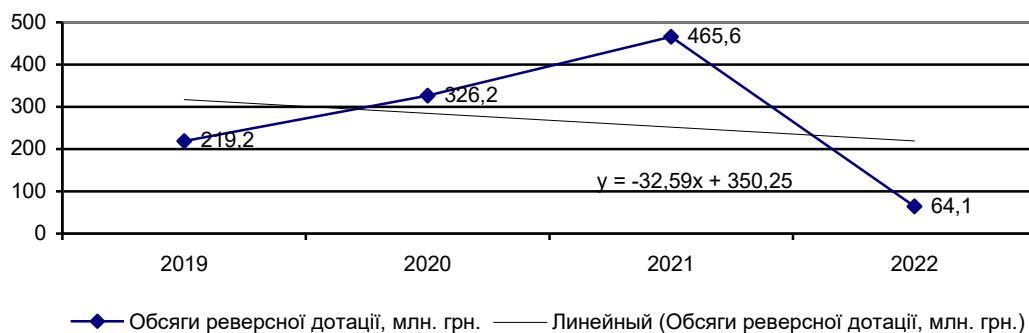

Рисунок 3.1 - Динаміка обсягів реверсної дотації Криворізької міської територіальної громади за 2019-2022 рр., млн. грн.

Джерело: складено автором на основі [20-23]

Як інструментарій для прийняття рішення про доцільність застосування бюджетного регулювання використовуються бюджетні коефіцієнти, які застосовуються для порівняння показників фінансового стану конкретної території з аналогічними показниками інших територій, для виявлення динаміки розвитку показників і тенденцій зміни фінансового стану території. Розрахунок таких показників для Криворізької міської територіальної громади наведений у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Коефіцієнти оцінювання фінансових надходжень Криворізької міської територіальної громади за 2020-2022 pp.

Показник	2020 р	2021 р.	Відхилення	2022 р.	Відхилення
Середньомісячний наявний дохід на 1-го мешканця Криворізької міської територіальної громади, грн.	7932,7	10177,7	2245,0	12671,1	2494,1
Середньомісячний наявний дохід у розрахунку на одну особу по Україні, грн.	6224,0	7503,0	1279,0	Офіційні дані відсутні	-
Середні власні доходи у розрахунку на одного мешканця громади по Україні, грн.	74688,0	90036,0	15348,0	Офіційні дані відсутні	-
Коефіцієнт відносної бюджетної забезпеченості (нормативне значення вище 0,9)	1,27	1,36	0,09	-	-
Рівень <u>дотаційності</u> Криворізької міської громади (рівень міжбюджетних трансфертів), %	-7,4	-7,5	-0,1	-0,8	6,7

Продовження таблиці 3.4

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт концентрації податкових надходжень до місцевих бюджетів (коефіцієнт податкової самостійності), %	77,56	67,62	-9,94	84,48	16,86
Коефіцієнт концентрації неподаткових надходжень до місцевих бюджетів, %	3,04	3,04	-	2,83	-0,21
Коефіцієнт концентрації коштів цільових фондів до місцевих бюджетів, %	0,32	0,02	-0,30	0,01	-0,01
Коефіцієнт концентрації доходів від операцій з капіталом до місцевих бюджетів, %	0,26	0,07	-0,19	0,10	0,03
Коефіцієнт бюджетного покриття	0,90	1,03	0,13	1,11	0,08
Коефіцієнт самостійності, %	63,15	70,93	7,78	87,43	16,5

Джерело: складено автором на основі [20-23]

Як свідчать дані таблиці 3.4, завдяки бюджетній децентралізації та грамотному керуванню середньомісячний наявний дохід на 1-го мешканця Криворізької міської територіальної громади за 2020-2022 роки виріс на 4738,4 грн. і на основі аналізу, проведеного у розділі 2 можна визначити, що «джерелом забезпечення такого приросту стало збільшення податкових надходжень до місцевого бюджету. Лише за 2022 рік концентрація податкових надходжень до місцевого бюджету Криворізької міської територіальної громади зросла на 16,86 відсоткових пунктів. Завдяки збільшенню власних доходів бюджету Криворізької міської територіальної громади протягом 2020-2022 рр. збільшується і коефіцієнт бюджетного покриття, і коефіцієнт самостійності бюджету» [23].

Таким чином, ми можемо стверджувати про наявність застосування інструментів державного регулювання діяльності місцевого самоврядування, що найкраще проявилося в частині податкового та бюджетного регулювання.

ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЙ

Розгляд теоретико-правових зasad застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування дозволив зробити наступні висновки.

Ми погоджуємося із думкою Берназюк Я.О., що «місцеве самоврядування – це особлива форма публічної влади, яка має принципово інший характер, ніж влада державна. Так, якщо влада державна характеризується суверенітетом (верховенством, самостійністю і незалежністю), то місцеве самоврядування – це влада підзаконна, яка діє в межах та у порядку, визначених законом» [6]. Органам місцевого самоврядування надаються окремі повноваження органів державної влади і стан їх виконання контролюються державою.

В цілому, головною метою державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування є забезпечення економічної та соціальної стабільності.

Головними елементами механізму державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування є: суб'єкт, об'єкт, методи і засоби.

Суб'єктами в механізмі державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування виступають представники господарських інтересів та соціальні групи, які різняться одна від одної за різними ознаками. Виразником господарських інтересів на місцевому рівні є різноманітні об'єднання, асоціації, профспілки, спілки підприємців і фермерів тощо.

Об'єктами в механізмі державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування є сфери економіки громади, її соціально-економічний розвиток.

Безпосереднє втручання держави у функціонування органів місцевого самоврядування здійснюється з допомогою адміністративних, або як ще їх називають прямих, та непрямих методів.

При застосуванні методів непрямого впливу держава створює такі умови, за яких суб'єкти економіки повинні самостійно прийняти рішення щодо тих варіантів, які відповідають цілям економічної політики. Найбільш впливовими з них є податкове регулювання, регулювання умов праці, трудових відносин, оплати праці, соціальне регулювання, регулювання охорони та відновлення навколошнього середовища, регулювання шляхом формування державних програм та державного замовлення, бюджетне регулювання, яке базується на оптимальному поєднанні доходів і витрат місцевих бюджетів.

Аналіз результатів застосування інструментів державного регулювання діяльності в сфері місцевого самоврядування в кваліфікаційній роботі розглянуто на прикладі виконавчого комітету Криворізької міської ради та його бюджетно-податкової діяльності. Так, визначено, що «до його повноважень належить вирішення питань у таких сферах, як: соціально-економічний та культурний розвиток міста; містобудування; формування бюджету громади; управління комунальним майном та житловим

комунальним господарством, освітою та охороною здоров'я, соціальною сфeroю. Виконавчий комітет приймає безпосередню участь у розробці регуляторних актів та налагодженням зовнішньоекономічних зв'язків з метою залучення інвестицій» [18-19].

Міська рада формує структурні підрозділи міськвиконкуму із таких управлінь та відділів, існування яких вважає потрібним для реалізації усіх необхідних завдань і відповідно до розподілу обов'язків і повноважень: департаменти, управління, відділи.

Департамент фінансів виконавчого комітету Криворізької міської ради являється юридичною особою. У нього відкриті реєстраційні рахунки в управлінні Державної казначеїської служби України у м. Кривий Ріг. Як будь яка юридична особа Департамент фінансів володіє печаткою із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням, штампами та бланками зі своїм власним найменуванням; іншими реквізитами юридичної особи.

Саме Департамент фінансів Криворізької міської ради займається складанням та поданням «на розгляд міської ради прогнозу бюджету Криворізької міської територіальної громади» [16]. Крім того, у функціонал даного департаменту входить складання та «подання раді письмових звітів про хід і результати виконання» міського бюджету [19], «розгляд і затвердження рішень щодо використання коштів бюджету Криворізької міської територіальної громади та внесення змін до них, установлення в порядку й в межах, визначених законодавством України, тарифів на побутові, комунальні, транспортні та інші послуги» [19], залучення коштів населення, підприємств, установ та організацій, розташованих на території Криворізької міської територіальної громади, бюджетних коштів на «будівництво, розширення, ремонт і утримання на пайових засадах об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури та на заходи щодо охорони навколошнього природного середовища» [19], «сприяння здійсненню інвестиційної діяльності» [19]. Крім того, на Департамент фінансів припадають питання у сфері управління комунальним майном, а саме «здійснення контролю за використанням прибутків суб'єктів господарювання, що перебувають у комунальній власності міста» [19], взяття на облік об'єктів нерухомості, «що належать до комунальної власності міста, від суб'єктів господарювання інших форм власності» [19], надання згоди на «списання з балансового обліку будівель і споруд капітального будівництва, що перебувають у комунальній власності міста, транспортних і технологічних засобів, основних засобів тощо» [19].

Проведений аналіз бюджету Криворізької міської територіальної громади дозволив зробити наступні висновки.

Визначено, що «основними бюджетоутворюючими джерелами доходів є податкові надходження, а саме податок на доходи фізичних осіб, який станом на 01.01.2023 р. склав 4,5 млрд. грн. або 54,7% власних доходів у бюджеті громади. Далі, такими значущими для бюджету Криворізької територіальної громади є надходження від плати за землю – 2,2 млрд. грн. або 27,2% власних доходів, сплати єдиного податку – 423,8 млн. грн., сплати

акцизного податку – 312,3 млн. грн., рентної плати за користування надрами – 270,9 млн. грн. [20-23].

Щодо напрямків витрат, то від «початку введення воєнного стану в Україні фінансові ресурси бюджету Криворізької міської територіальної громади сконцентровано, у першу чергу, на соціальній захист цивільного населення, підтримку військовослужбовців та осіб, задіяних у територіальній обороні, евакуйованих громадян, створення запасів медикаментів, харчів, пального, вирішення невідкладних питань, спричинених військовими діями, завчасного реагування на загрозу виникнення надзвичайних ситуацій тощо. Протягом звітного року за цими напрямами використано з бюджету Криворізької міської територіальної громади 1 013,3 млн. грн.» [20-23]. Крім того, «понад 61,6% або 4,6 млрд. грн. у загальному фонді бюджету Криворізької міської територіальної громади посіли видатки на утримання бюджетних установ. Їх у місті 417 з чисельністю працюючих більше 30 тис. осіб» [20-23]. Це заробітна плата працівників бюджетних установ, розрахунки за енергоносії та комунальні послуги, що споживаються бюджетною сферою.

В кваліфікаційній роботі зазначено, що «одним з основних інструментів державного регулювання соціально-економічних процесів є бюджет, розробка основних напрямів формування та використання бюджетних коштів здійснюється виходячи з необхідності виконання завдань, які стоять перед суспільством. Як суспільно-економічна категорія, бюджет відображає відповідні відносини у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту щодо вироблення, розподілу, споживання послуг і регулювання соціально-економічного розвитку з метою задоволення потреб суспільства» [27].

Також, значну регулюючу роль в контексті формування ресурсної бази громади разом з бюджетом відіграють податки, які виступають стимулом зростання фінансової спроможності громад, підвищенням їх податкоспроможності. Громадам надані повноваження щодо запровадження необов'язкових місцевих податків і зборів, а також визначення ставок місцевих податків і зборів, встановлення яких є обов'язковим.

Щодо бюджету Криворізької міської територіальної громади, то суттєвих змін у структурній частині податкових надходжень за аналізований період не відбулося, крім податку на майно – його значимість у структурі податкових надходжень поступово збільшується (значимість зросла на 8,01% протягом 2020-2022рр., абсолютний приріст склав 1141517,5 тис. грн.). Значимість ПДФО у структурі надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади хоч і залишається найбільшою, проте структурна значимість впала на 5,15%, хоча в абсолютному виразі загальна сума ПДФО збільшилася на 1205050,6 тис. грн.. Проте це є негативним моментом, адже диференціація джерел податкових надходжень розглядається як позитивна альтернатива до концентрації. Рентна плати за користування надрами загальнодержавного значення показала незначне зростання значимості (на 1,74% протягом 2020-2022рр., абсолютний приріст склав 178331,7 тис. грн.). Единий податок продовжує стабільно наповнювати бюджет Криворізької

міської територіальної громади. Надалі з цих коштів профінансується ремонт дорожнього покриття, потреби закладів освіти комунальної власності і дитсадків, освітлення вулиць, соціальні програми тощо. На протязі 2020-2021рр. збільшились надходження до бюджету громади від справляння єдиного податку на 88654,3 тис. грн., що спричинило збільшення структурної значимості даного податку з 7,33% до 7,59% в загальній сумі податкових надходжень. Проте, збройна агресія росії і введення воєнного стану викликало складнощі у провадженні підприємницької діяльності, внаслідок чого надходження від даного податку у 2022 році впали на 155214,5 тис. грн., що спричинило падіння структурної значимості даного податку (з 7,59% за результатами 2021р. до 4,04% за результатами 2022р.). Незначним за обсягами надходжень в структурі податкових надходжень Криворізької міської територіальної громади є туристичний збір (на рівні 0,02%). Ситуація активних бойових дій і загроза життю людей спричинило згортання і туристичної діяльності і, як наслідок, падіння надходжень від розвитку промислового туризму до рівня 0,01%. Однак, та сама промисловість є і джерелом найбільшого забруднення навколошнього середовища. Саме для Криворізької громади екологічний податок має компенсаційну спрямованість за нанесення шкоди природно-кліматичним умовам території. Проте, як свідчать дані таблиці 3.2, питома вага структурної значимості такого податку станом на 01.01.2023р. складає усього 0,05%. Це є наднизький показник, адже на території громади знаходяться металургійні виробництва, які є найбільшими забруднювачами навколошнього середовища. Низькою залишається прибутковість підприємств і установ комунальної форми власності (податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності менше 1% в структурі податкових надходжень протягом 2020-2022рр.). Це є наслідком того, що найчастіше такі підприємства та установи виконують соціальну функцію і іноді навіть мають покриття збитків за рахунок коштів міського бюджету.

Тож для збереження фінансового ресурсу громади у вигляді податкових надходжень пропонується задіювати потенціал від справляння єдиного податку. До речі, структурна значимість даного податку впала з 7,59% за результатами 2021р. до 4,04% за результатами 2022р., тоді як середній показник по Україні 47,9%. Так, законодавством визначені максимальні ставки єдиного податку в 10% від прожиткового мінімуму – для І групи і 20% від мінімальної заробітної плати – для ІІ групи. Встановлення максимальних ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців І і ІІ груп платників єдиного податку забезпечить додаткові надходження до зведеного бюджету Криворізької міської територіальної громади, упорядкує відносини між органами влади та суб'єктами господарювання в питаннях сплати єдиного податку.

Так, при застосуванні максимальної ставки податку для всіх суб'єктів господарювання відбудеться:

- помісячне збільшення розміру суми податку для платників:
  - І групи на 49,62 грн;
  - ІІ групи на 201,00 грн;

- щорічне збільшення розміру суми податку для платників:
  - І групи на 595,44 грн;
  - ІІ групи на 2 412,00 грн.

Тобто, все ж підвищення буде незначним, проте за попередніми рахунками це дозволить збільшити прогнозні показники надходжень до бюджету Криворізької міської територіальної громади до 123, 9 млн. грн. Проте, такий напрямок змін може ускладнити відносини між підприємцями та органами місцевого самоврядування, однак від такого збільшення в кінцевому варіанті виграють усі мешканці громади.

Крім того, резерви збільшення обсягів надходжень саме від податкового регулювання знаходяться і в площині справляння плати за землю. Так, згідно з п. 289.2 ст. 289 розд. XII ПКУ «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, за індексом споживчих цін за попередній рік щороку розраховує величину коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель (K_i), на який індексується нормативна грошова оцінка земель і земельних ділянок, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), на 01 січня поточного року, що визначається за формулою $K_i = I:100$, де I - індекс споживчих цін за попередній рік [29]. У разі «якщо індекс споживчих цін перевищує 115 відс., такий індекс застосовується із значенням 115» [29].

Це означає, що показник індексації грошової оцінки землі за 2022р. дорівнюватиме 1,15. У наслідок цього, сума недоотриманої величини плати за землю до місцевого бюджету Криворізької міської територіальної громади лише за 2022 р. складе 0,594 млрд. грн. (табл. В.1, додаток В).

Взагалі, для розвитку підприємницької ініціативи рекомендується впровадити заходи, які будуть спрямовані на розвиток бізнес-інфраструктури, підвищення ефективності системи підготовки та перепідготовки фахівців для сфери підприємництва, розбудови інфраструктури, зокрема транспортної інфраструктури та інфраструктури безпеки в Криворізькій міській територіальній громаді, забезпечити подальший розвиток консультаційних та електронних послуг для суб'єктів підприємницької діяльності.

В умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення особливої актуальності набувають заходи, спрямовані на диверсифікацію джерел доходів бюджету. Доцільним є забезпечення залучення до економіки міської громади іноземних інвестицій. Криворізька міська територіальна громада вже мала позитивний досвід співпраці з іноземними інвесторами – реалізовувала інвестиційні проекти, а також комплекс заходів, спрямованих на підвищення інвестиційної привабливості. Один з них – продовження роботи над створенням бренду території. Як зазначають Неізвестна О.В., Ільєнков М.С., Koch Ю.Л., «бренд міста може сам стати своїм джерелом фінансування. Управління брендом забезпечує низку стратегічних переваг: сформований бренд дає змогу встановлювати більш високу преміальну ціну на послуги й товари порівняно з цінами територій-конкурентів; сильний бренд створює відчуття відданості дестинації своїй цільовій аудиторії, що

передбачає вищі шанси цієї дестинації порівняно з іншими територіями під час прийняття рішення про інвестування; наявність бренду сприяє більшому успіху нових товарів, заходів або послуг за рахунок схвалення його цільовими аудиторіями; туристи, які вже знайомі з брендом дестинації, охоче погоджуються долати великі відстані для відвідування цієї території; успішний бренд дає додаткові важелі впливу в разі встановлення партнерських відносин з інвесторами; відомий бренд робить дестинацію більш привабливою для отримання міжнародних грантів і державних інвестицій» [14].

Доцільно провести ревізію цілісних майнових комплексів та іншого майна громади, що перебуває у комунальній власності, може надаватися у оренду членам громади, сформувати каталог зазначених об'єктів, реалізувати комплекс робіт, спрямованих на підвищення їх привабливості для орендарів. Така діяльність дозволить наростили обсяги надходжень у бюджет Криворізької міської територіальної громади від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності, які суттєво скоротилися протягом 2020-2022 рр. і таким чином створити умови для нарощення доходної частини бюджету Криворізької міської територіальної громади.

Також для фінансування розвитку громад доцільним є залучення кредитних ресурсів. На цьому шляху основними інструментами залучення кредитних ресурсів повинні стати місцеві запозичення, безоблігаційні позики, місцеві гарантії та кредити міжнародних фінансових організацій. Кредитні ресурси мають багато переваг: можливість отримати значні за обсягами фінансові ресурси, які можна повернати впродовж тривалого часу, прискорення розбудови міської інфраструктури тощо. Але і є значні ризики: провальна реалізація проектів, збільшення боргового навантаження на місцевий бюджет тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Золотоноша О. Правове регулювання місцевих органів влади. *Підприємництво, господарство і право.* 2020. №3 URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/3/26.pdf> (дата звернення: 03.10.2023).
2. Галич В. Що має знати депутат місцевої ради. Книга 4. Комунальна власність. Житлово-комунальне господарство. Київ: ПО, 2008. - 102 с. URL: https://www.kas.de/c/document_library/get_file?uuid=6b07c57d-d7c7-e2b8-7e28-b27fb532235b&groupId=252038 (дата звернення: 03.10.2023).
3. Конституція України : Закон України №254к/96-ВР від 28.06.1996р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 03.10.2023)
4. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України №280/97-ВР від 21.05.1997р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 05.10.2023).
5. Камінська Н.В. Місцеве самоврядування: теоретико-історичний і порівняльно- правовий аналіз : навч. посібник. Київ. 2010. 232 с.
6. Берназюк Я.О. Право органів місцевого самоврядування на звернення до адміністративного суду для захисту інтересів територіальної громади. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки.* 2020. Том 31 (70). № 1. С. 112-117. URL: http://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/23.pdf (дата звернення: 05.10.2023).
7. Лошенюк В.Є. Державне регулювання економіки. Електронний ресурс. URL: <http://cprk.cv.ua/i/1216029.doc> (дата звернення: 06.10.2023).
8. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С., Ч.1; Ч.2: Загальна економічна теорія; Спеціальна економічна теорія. Київ: Ніка-Центр; Ельга, 2002. 527 с.
9. Сідор М.І. Правовий статус учасників бюджетного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2011. 21 с.
10. Бикадорова Н.О. Податкові доходи у фінансовій децентралізації місцевого самоврядування. *Економічні науки. Серія : Облік і фінанси.* 2010. Вип. 7(1). С. 74-83. URL:[http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2010_7\(1\)_10.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2010_7(1)_10.pdf). (дата звернення: 10.10.2023).
11. Чугунов І.Я. Бюджетна стратегія суспільного розвитку : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 532 с.
12. Ізюмська В., Мурашко Ю. Оцінка функціонування міжбюджетних відносин в Україні. *Економічний аналіз.* 2013. Вип. 12. Частина 2. С. 211-214. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecan_2013_12\(2\)_44.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecan_2013_12(2)_44.pdf) (дата звернення: 12.10.2023).
13. Микитюк І. Застосування методів економічного аналізу в управлінні бюджетними коштами. *Вісник КНТЕУ.* 2010. №6. С. 89-99. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2010/06/10.pdf> (дата звернення: 12.10.2023).

14. Нєізвестна О.В., Коч Ю.Л., Ільєнков М.О. Бренд території громади: фінансовий аспект (на прикладі територіальної громади міста Кривий Ріг). *Торгівля і ринок України*. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. 2023. №1 (53). С. 108-125.
15. Коверза В.С., Нєізвестна О.В., Іванова Н.С., Шендригоренко М.Т., Павлущенко О.В. Оцінка ефективності управління фінансовими ресурсами територіальної громади м. Кривий ріг в умовах децентралізації. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія: Економічні науки*. 2021. №1 (74). С.91-99. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2387/1/Nieizviestna_article_04_05_2021.pdf (дата звернення: 12.10.2023).
16. Криворізька міська рада: офіційний сайт. URL: <https://od.kr.gov.ua/> (дата звернення: 22.10.2023).
17. Бюджетний кодекс України. Кодекс України №2456-VI від 08.07.2010. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 5.10.2022).
18. Регламент виконавчого комітету Криворізької міської ради. Рішення виконкому міської ради №377 від 21.07.2021р.
19. Про розмежування повноважень між виконавчим комітетом, відділами, управліннями, іншими виконавчими органами міської ради та міським головою. Рішення міської ради №380 ід 31.03.2016р.
20. Про затвердження звіту з виконання у 2019 році Програми економічного та соціального розвитку м. Кривого Рогу на 2017-2022 роки. Рішення Криворізької міської ради №4413 від 29.01.2020р.
21. Звіт з виконання у 2020 році програми економічного та соціального розвитку м. Кривого Рогу на 2017-2022 роки. Рішення Криворізької міської ради №230 від 24.02.2021р.
22. Звіт з виконання у 2021 році програми економічного та соціального розвитку м. Кривого Рогу на 2017-2022 роки. Рішення Криворізької міської ради №1177 від 23.02.2022р.
23. Звіт з виконання у 2022 році програми економічного та соціального розвитку м. Кривого Рогу на 2017-2023 роки. Рішення Криворізької міської ради №1644 від 31.01.2023р.
24. Овчаренко Т., Корнієнко А., Шубіна О., Семенець Г., Поворозник В. Моделювання ефективної фінансової діяльності органів місцевого самоврядування ОТГ в умовах децентралізації. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/563/UA-UNDP-financial-operations-for-local-gov-ATC-1.pdf> (дата звернення: 05.11.2023).
25. Ізюмська В., Мурашко Ю. Оцінка функціонування міжбюджетних відносин в Україні. *Економічний аналіз*. 2013. Вип. 12. Частина 2. С. 211-214. URL: [http://www.ribis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ribis_nbuv/cgi_ribis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecan_2013_12\(2\)_44.pdf](http://www.ribis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ribis_nbuv/cgi_ribis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecan_2013_12(2)_44.pdf) (дата звернення: 12.11.2023).
26. Кожаліна Н.П. Шляхи вдосконалення формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. *Економіка і суспільство*. 2017.

№11. С.433-438. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/69.pdf (дата звернення: 04.10.2023).

27. Державне фінансове регулювання економічних перетворень : монографія / І.Я. Чугунов, А.В. Павелко, Т.В. Канєва, та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 376 с.

28. Дурман М.О., Дрожжин Д.Ю. Інструменти регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. №1(3). С. 84-96.

29. Податковий кодекс України. Закон України №2755-VI від 02.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2755-17> (дата звернення: 12.11.2023).

30. Дурман М.О. Формування регуляторної політики на місцевому рівні: механізми та чинники змін. Громадівська модель самоврядування Україні: колективна монографія. Херсон. Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С. 2019.

31. Насібова О. В., Яковченко Д. М. Сучасний стан формування та використання фінансових ресурсів місцевих бюджетів України. Ефективна економіка. 2018. №10. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2018/158.pdf (дата звернення: 05.11.2023).

32. Чириченко Ю.В., Кожаліна Н.П. Теоретичні та історичні аспекти формування фінансів місцевих органів влади в Україні. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки*. 2015. Випуск 2(11). С. 78-83. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/11/13.pdf> (дата звернення: 14.11.2023).

33. Булавинець В.М., Карпишин Н.І. Фінансовий потенціал територіальних громад: сучасний стан і перспективи. *Світ фінансів*. 2019. № 4 (61). С. 96-110.

34. Борщ Г.А., Вакуленко В.М., Гринчук Н.М., Дехтяренко Ю.Ф., Ігнатенко О.С., Куйбіда В.С., Ткачук А.Ф., Юзефович В.В. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. К.: 2017. 107 с.

35. Балдич Н., Гринчук Н., Ходько Н. та ін. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практичний посібник. Видання «Інвестиційні інструменти фінансування МЕР». URL: <http://surl.li/mwukb> (дата звернення: 14.11.2023).

36. Сторонянська І., Патицька Х., Дуб А. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: антикризові інструменти у воєнний і післявоєнний період: посібник. URL: <http://surl.li/geoll> (дата звернення: 14.11.2023).

37. Тимошенко О.В. Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування в умовах фінансової незалежності територіальних громад. *Економіка та держава*. 2010. № 1. С. 72-74.

38. Балдич Н., Гринчук Н., Ходько Н. та ін. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практичний посібник URL: <http://surl.li/nnifs> (дата звернення: 14.11.2023).
39. Кириленко О., Малиняк Б., Письменний В., Русін В. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади. Асоціація міст України. К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 396 с.
40. Білоусова О.С. Фінансове планування на підприємствах: теорія, методологія та практика. НАН України, Ін-т екон. та прогнозув. К., 2012. 388 с.
41. Строкович Г.В., Гончарук С.В. Взаємозв'язок економічних категорій "фінанси", "фінансування", "фінансове забезпечення", "фінансові ресурси". *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 16(2). С. 113-120.

Інформація

щодо виконання бюджету Криворізької міської територіальної громади за 2021 рік [22]

п
тис.грн.

Показники міського бюджету	Затверджений план на 2021 рік	у тому числі:			Уточнений план станом на 01.01.2022	у тому числі:			Виконано станом на 01.12.2021	у тому числі:		
		загальний фонд	спеціальний фонд	у тому числі бюджет розвитку		загальний фонд	спеціальний фонд	у тому числі бюджет розвитку		загальний фонд	спеціальний фонд	у тому числі бюджет розвитку
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14
НАДХОДЖЕННЯ												
ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ	6 242 987,0	6 183 087,0	59 900,0	0,0	6 208 403,0	6 148 503,0	59 900,0	0,0	6 108 147,5	6 045 217,8	62 929,7	0,0
<i>у тому числі:</i>												
податок та збір на доходи фізичних осіб	3 913 000,0	3 913 000,0	0,0	0,0	3 802 000,0	3 802 000,0	0,0	0,0	3 660 290,7	3 660 290,7	0,0	0,0
податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	30 000,0	30 000,0	0,0	0,0	10 670,0	10 670,0	0,0	0,0	10 688,7	10 688,7	0,0	0,0
рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	132 000,0	132 000,0	0,0	0,0	196 000,0	196 000,0	0,0	0,0	196 577,2	196 577,2	0,0	0,0
акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)	22 000,0	22 000,0	0,0	0,0	22 000,0	22 000,0	0,0	0,0	24 109,6	24 109,6	0,0	0,0
акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	78 000,0	78 000,0	0,0	0,0	78 000,0	78 000,0	0,0	0,0	81 911,7	81 911,7	0,0	0,0
акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів	71 205,0	71 205,0	0,0	0,0	65 205,0	65 205,0	0,0	0,0	66 198,5	66 198,5	0,0	0,0
місцеві податки:	1 936 882,0	1 936 882,0	0,0	0,0	1 974 628,0	1 974 628,0	0,0	0,0	2 005 441,4	2 005 441,4	0,0	0,0
податок на майно:	1 516 435,0	1 516 435,0	0,0	0,0	1 526 765,0	1 526 765,0	0,0	0,0	1 540 803,0	1 540 803,0	0,0	0,0
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості</i>	13,0	13,0	0,0	0,0	63,0	63,0	0,0	0,0	113,5	113,5	0,0	0,0
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними</i>	46,0	46,0	0,0	0,0	226,0	226,0	0,0	0,0	245,9	245,9	0,0	0,0

<i>особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості</i>											
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості</i>	326,0	326,0	0,0	0,0	1 876,0	1 876,0	0,0	0,0	2 542,5	2 542,5	0,0
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості</i>	2 250,0	2 250,0	0,0	0,0	11 470,0	11 470,0	0,0	0,0	12 600,5	12 600,5	0,0
<i>земельний податок з юридичних осіб</i>	214 884,0	214 884,0	0,0	0,0	214 884,0	214 884,0	0,0	0,0	241 558,9	241 558,9	0,0
<i>орендна плата з юридичних осіб</i>	1 254 000,0	1 254 000,0	0,0	0,0	1 254 000,0	1 254 000,0	0,0	0,0	1 234 916,2	1 234 916,2	0,0
<i>земельний податок з фізичних осіб</i>	5 604,0	5 604,0	0,0	0,0	5 604,0	5 604,0	0,0	0,0	6 835,3	6 835,3	0,0
<i>орендна плата з фізичних осіб</i>	37 512,0	37 512,0	0,0	0,0	37 512,0	37 512,0	0,0	0,0	40 833,3	40 833,3	0,0
<i>транспортний податок з фізичних осіб</i>	865,0	865,0	0,0	0,0	722,0	722,0	0,0	0,0	745,4	745,4	0,0
<i>транспортний податок з юридичних осіб</i>	935,0	935,0	0,0	0,0	408,0	408,0	0,0	0,0	411,5	411,5	0,0
<i>туристичний збір</i>	1 047,0	1 047,0	0,0	0,0	1 047,0	1 047,0	0,0	0,0	1 283,0	1 283,0	0,0
<i>єдиний податок</i>	419 400,0	419 400,0	0,0	0,0	446 816,0	446 816,0	0,0	0,0	463 355,4	463 355,4	0,0
<i>екологічний податок</i>	59 900,0	0,0	59 900,0	0,0	59 900,0	0,0	59 900,0	0,0	62 928,3	0,0	62 928,3
<i>надходження від сплати збору за забруднення навколошного природного середовища фізичними особами</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	1,4
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ	138 343,4	39 281,4	99 062,0	0,0	269 216,3	73 865,4	195 350,9	0,0	274 782,0	79 273,7	195 508,3
<i>у тому числі:</i>											
частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та іх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету	494,0	494,0	0,0	0,0	118,0	118,0	0,0	0,0	-506,4	-506,4	0,0
<i>плата за надання адміністративних послуг</i>	17 138,0	17 138,0	0,0	0,0	23 300,0	23 300,0	0,0	0,0	24 124,2	24 124,2	0,0
кошти гарантійного та реєстраційного внесків, що визначені Законом України «Про оренду державного та комунального майна», які підлягають перерахуванню оператором електронного майданчика до відповідного бюджету	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	143,1	143,1	0,0
<i>надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності</i>	15 000,0	15 000,0	0,0	0,0	18 500,0	18 500,0	0,0	0,0	20 628,3	20 628,3	0,0
<i>надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	2 221,8	0,0	2 221,8	0,0	2 221,8	0,0	2 221,8
<i>адміністративні штрафи та інші санкції</i>	900,0	900,0	0,0	0,0	950,0	950,0	0,0	0,0	1 192,1	1 192,1	0,0
<i>державне мито</i>	3 100,0	3 100,0	0,0	0,0	4 100,0	4 100,0	0,0	0,0	4 914,2	4 914,2	0,0
<i>інші надходження</i>	2 649,4	2 649,4	0,0	0,0	26 897,4	26 897,4	0,0	0,0	28 743,6	28 743,6	0,0

грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколошнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності	100,0	0,0	100,0	0,0	7 700,0	0,0	7 700,0	0,0	7 782,3	0,0	7 782,3	0,0
кошти за шкоду, що заподіяна на земельних ділянках державної та комунальної власності, які не надані у користування та не передані у власність, внаслідок їх самовільного зайняття, використання не за цільовим призначенням, зняття ґрутового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу; відшкодування збитків за погіршення якості ґрутового покриву тощо та за неодержання доходів у зв'язку з тимчасовим невикористанням земельних ділянок	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,6	34,6	0,0	0,0
власні надходження бюджетних установ	98 962,0	0,0	98 962,0	0,0	185 429,1	0,0	185 429,1	0,0	185 374,5	0,0	185 374,5	0,0
плата за гарантії, надані Верховною Радою Автономної Республіки Крим та міськими радами	0,012	0,0	0,012	0,012	0,012	0,00	0,012	0,012	0,012	0,0	0,012	0,012
Відсотки за користування пільговим довгостроковим державним кредитом, наданим молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0
надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	129,4	0,0	129,4	129,4
ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ	7 167,4	0,0	7 167,4	7 167,4	7 167,4	0,0	7 167,4	7 167,4	5 883,2	4,8	5 878,4	5 878,4
<i>у тому числі:</i>												
кошти від відчуження майна, що належить Автономній Республіці Крим та майна, що перебуває в комунальній власності	4 500,0	0,0	4 500,0	4 500,0	4 500,0	0,0	4 500,0	4 500,0	5 859,4	0,0	5 859,4	5 859,4
надходження коштів від Державного фонду дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	4,8	0,0	0,0
кошти від продажу землі	2 667,4	0,0	2 667,4	2 667,4	2 667,4	0,0	2 667,4	2 667,4	19,0	0,0	19,0	19,0
Цільові фонди, утворені Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади	19 106,7	0,0	19 106,7	19 106,7	19 106,7	0,0	19 106,7	0,0	18 923,6	0,0	18 923,6	0,0
УСЬОГО ДОХОДІВ власних та закріплених:	6 407 604,5	6 222368,4	185 236,1	7 167,4	6 503 893,4	6 222368,4	281 525,0	7 167,4	6 407736,3	6 124496,3	283 240,0	6 007,8
Субвенції, дотації, одержані з інших	1 145 591,9	1 145591,9	0,0	0,0	2 627 948,2	1 309480,9	1 318 467,3	167 013,4	2 625479,5	1 308649,6	1316829,9	167 013,4

бюджетів												
РАЗОМ ДОХОДІВ:	7 553 196,3	7367 960,2	185 236,1	7 167,4	9 131 841,6	7 531849,3	1 599 992,3	174 180,8	9033215,8	7433145,9	1600069,9	173 021,2
Запозичення (відповідно до Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України, Криворізькою міською радою)	54 793,0	0,0	54 793,0	54 793,0	54 793,0	0,0	54 793,0	54 793,0	0,0	0,0	0,0	0,0
УСЬОГО НАДХОДЖЕНЬ	7 607 989,3	7 367960,2	240 029,1	61 960,4	9 186 634,6	7 531849,3	1 654 785,3	228 973,8	9 033215,8	7 433145,9	1600069,9	173 021,2
В И Т Р А Т И												
Державне управління	268 970,8	267 852,4	1 118,4	230,0	270 885,5	270 097,3	788,2	255,0	267 851,7	267 123,0	728,7	202,7
Освіта	3 224 472,8	3 137199,2	87 273,6	6 416,0	3 379 812,5	3 251621,1	128 191,4	13 195,5	3 350907,2	3 230122,8	120 784,4	12 982,1
Охорона здоров'я	203 014,7	199 349,5	3 665,2	3 665,2	489 941,3	289 107,9	200 833,4	198 806,3	329 158,8	283 773,5	45 385,3	43 358,2
Соціальний захист та соціальне забезпечення	465 821,3	461 051,9	4 769,4	191,0	485 593,4	477 142,9	8 450,5	2 480,3	480 490,2	473 299,3	7 190,9	2 143,8
Культура і мистецтво	144 164,3	139 825,5	4 338,8	604,1	148 120,5	142 386,5	5 734,0	1 004,1	145 205,6	139 794,2	5 411,4	999,0
Фізична культура і спорт	143 018,3	136 713,4	6 304,9	602,0	150 463,7	143 186,6	7 277,1	0,0	146 963,7	140 380,9	6 582,8	0,0
Житлово-комунальні господарства	454 174,2	413 625,1	40 549,1	38 549,1	1 585 227,3	358 429,3	1 226 798,0	41 050,2	1 558764,3	342 488,7	1216275,6	32 175,3
<i>у тому числі:</i>												
Експлуатація та технічне обслуговування житлового фонду	20 872,2	872,2	20 000,0	20 000,0	20 446,2	272,1	20 174,1	20 000,0	14 558,5	253,3	14 305,2	14 131,2
Забезпечення діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії	27 000,0	27 000,0	0,0	0,0	28 488,5	28 488,5	0,0	0,0	28 486,8	28 486,8	0,0	0,0
Забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства	11 629,6	0,0	11 629,6	11 629,6	11 629,6	0,0	11 629,6	11 629,6	8 663,5	0,0	8 663,5	8 663,5
Забезпечення надійної та безперебійної експлуатації ліфтів	80,1	80,1	0,0	0,0	80,1	80,1	0,0	0,0	65,8	65,8	0,0	0,0
Інша діяльність, пов'язана з експлуатацією об'єктів житлово-комунального господарства	1 850,0	1 850,0	0,0	0,0	1 740,0	1 740,0	0,0	0,0	1 740,0	1 740,0	0,0	0,0
Організація благоустрою населених пунктів	351 540,9	344 621,4	6 919,5	6 919,5	285 973,8	285 834,3	139,5	40,0	274 934,5	274 844,9	89,6	0,0
Погашення заборгованості з різниці в тарифах, що підлягає ureгулюванню згідно із Законом України 'Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості тепlopостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водов	0,0	0,0	0,0	0,0	1 149 426,8	0,0	1 149 426,8	0,0	1 147 789,3	0,0	1 147 789,3	0,0
Проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування,	0,0	0,0	0,0	0,0	9 383,0	2,4	9 380,6	9 380,6	9 383,0	2,4	9 380,6	9 380,6

осіб з їх числа												
Витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів, наданих громадянам на будівництво/реконструкцію/придбання житла	28,2	28,2	0,0	0,0	28,2	28,2	0,0	0,0	25,0	25,0	0,0	0,0
Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства	41 173,2	39 173,2	2 000,0	0,0	78 031,1	41 983,7	36 047,4	0,0	73 117,9	37 070,5	36 047,4	0,0
Здійснення заходів із землеустрою	8 300,0	8 300,0	0,0	0,0	6 258,4	4 036,6	2 221,8	0,0	3 786,1	3 786,1	0,0	0,0
Будівництво та регіональний розвиток	487 888,1	902,7	486 985,4	486 985,4	433 443,8	0,0	433 443,8	415 300,4	289 981,1	0,0	289 981,1	271 837,6
Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства	308 515,8	0,0	308 515,8	308 515,8	198 586,1	0,0	198 586,1	186 142,3	131 928,2	0,0	131 928,2	119 484,4
Будівництво освітніх установ та закладів	33 644,3	0,0	33 644,3	33 644,3	25 512,5	0,0	25 512,5	19 812,9	19 210,0	0,0	19 210,0	13 510,3
Будівництво медичних установ та закладів	69 081,0	0,0	69 081,0	69 081,0	49 031,5	0,0	49 031,5	49 031,5	36 873,0	0,0	36 873,0	36 873,0
Будівництво установ та закладів соціальної сфери	0,0	0,0	0,0	0,0	5 466,3	0,0	5 466,3	5 466,3	4 924,4	0,0	4 924,4	4 924,4
Будівництво установ та закладів культури	34 170,6	0,0	34 170,6	34 170,6	35 328,0	0,0	35 328,0	35 328,0	29 768,9	0,0	29 768,9	29 768,9
Будівництво споруд, установ та закладів фізичної культури і спорту	35 000,0	0,0	35 000,0	35 000,0	30 377,4	0,0	30 377,4	30 377,4	20 439,3	0,0	20 439,3	20 439,3
Будівництво інших об'єктів комунальної власності	6 573,7	0,0	6 573,7	6 573,7	6 168,6	0,0	6 168,6	6 168,6	5 797,6	0,0	5 797,6	5 797,6
Розроблення схем планування та забудови територій (містобудівної документації)	902,7	902,7	0,0	0,0	2 617,5	0,0	2 617,5	2 617,5	2 446,1	0,0	2 446,1	2 446,1
Виконання інвестиційних проектів в рамках здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	0,0	0,0	0,0	0,0	80 355,9	0,0	80 355,9	80 355,9	38 593,6	0,0	38 593,6	38 593,6
Реалізації інших заходів щодо соціально-економічного розвитку територій	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство	1 135 933,3	1 134 733,3	1 200,0	1 200,0	1 129 169,3	1 125 469,3	3 700,0	3 700,0	1 061 099,9	1 059 922,5	1 177,4	1 177,4
<i>у тому числі:</i>												
Інші заходи у сфері автотранспорту	66 246,8	66 246,8	0,0	0,0	73 374,0	73 374,0	0,0	0,0	70 582,0	70 582,0	0,0	0,0
Утримання та розвиток наземного електротранспорту	607 705,3	607 705,3	0,0	0,0	587 664,8	587 664,8	0,0	0,0	582 878,0	582 878,0	0,0	0,0
Інші заходи у сфері електротранспорту	37 253,0	36 053,0	1 200,0	1 200,0	49 319,2	47 952,0	1 367,2	1 367,2	48 273,8	47 839,9	433,9	433,9
Утримання та розвиток місцевих аеропортів	32 937,4	32 937,4	0,0	0,0	32 831,4	32 831,4	0,0	0,0	30 403,5	30 403,5	0,0	0,0
Інша діяльність у сфері транспорту	27 500,0	27 500,0	0,0	0,0	23 881,3	23 881,3	0,0	0,0	21 899,3	21 899,3	0,0	0,0
Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури за рахунок коштів місцевого бюджету	364 290,8	364 290,8	0,0	0,0	362 098,6	359 765,8	2 332,8	2 332,8	307 063,3	306 319,8	743,5	743,5
Реалізація Національної програми	41 034,4	29 594,0	11 440,4	11 440,4	56 129,1	44 056,1	12 073,0	11 764,4	51 805,7	40 305,8	11 499,9	11 191,2

Інформатизації												
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	161 967,3	54 441,5	107 525,8	87 219,2	180 823,8	62 832,6	117 991,2	57 893,9	111 217,3	52 538,0	58 679,3	41 446,6
Сприяння розвитку малого та середнього підприємництва	1 088,9	1 088,9	0,0	0,0	1 088,9	1 088,9	0,0	0,0	1 048,5	1 048,5	0,0	0,0
Реалізація програм і заходів в галузі туризму та курортів	1 023,8	1 023,8	0,0	0,0	1 373,9	1 373,9	0,0	0,0	1 011,8	1 011,8	0,0	0,0
Реалізація програм і заходів в галузі зовнішньоекономічної діяльності	2 428,0	2 428,0	0,0	0,0	2 041,5	2 041,5	0,0	0,0	981,8	981,8	0,0	0,0
Заходи з енергозбереження	31 581,0	11 325,0	20 256,0	20 256,0	18 268,5	12 252,2	6 016,3	6 016,3	12 017,5	12 017,5	0,0	0,0
Проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки чи права на неї	140,0	0,0	140,0	140,0	140,0	0,0	140,0	140,0	48,2	0,0	48,2	48,2
Підготовка земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них комунальної власності для продажу на земельних торгах та проведення таких торгів	623,2	0,0	623,2	623,2	623,2	0,0	623,2	623,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Внески до статутного капіталу суб'єктів господарювання	66 200,0	0,0	66 200,0	66 200,0	51 084,4	0,0	51 084,4	51 084,4	41 368,4	0,0	41 368,4	41 368,4
Членські внески до асоціацій органів місцевого самоврядування	960,8	960,8	0,0	0,0	960,8	960,8	0,0	0,0	960,8	960,8	0,0	0,0
Виконання заходів за рахунок цільових фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і місцевими органами виконавчої влади і фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і місцевими органами виконавчої влади	19 106,6	0,0	19 106,6	0,0	56 259,8	0,0	56 259,8	0,0	13 395,2	0,0	13 395,2	0,0
Інші заходи, пов'язані з економічною діяльністю	38 815,0	37 615,0	1 200,0	0,0	48 982,8	45 115,3	3 867,5	30,0	40 385,1	36 517,6	3 867,5	30,0
Інша діяльність	150 721,3	90 721,3	60 000,0	0,0	168 396,3	73 781,8	94 614,5	14 980,0	121 126,3	41 113,2	80 013,1	14 980,0
<i>у тому числі:</i>												
Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	7 858,9	7 858,9	0,0	0,0	4 058,9	4 058,9	0,0	0,0	1 901,2	1 901,2	0,0	0,0
Заходи з організації рятування на водах	4 184,9	4 184,9	0,0	0,0	4 184,8	4 184,8	0,0	0,0	3 736,7	3 736,7	0,0	0,0
Охорона та раціональне використання природних ресурсів	0,0	0,0	0,0	0,0	2 180,0	2 180,0	0,0	0,0	2 180,0	2 180,0	0,0	0,0
Охорона навколошнього природного середовища	60 000,0	0,0	60 000,0	0,0	79 634,5	0,0	79 634,5	0,0	65 033,1	0,0	65 033,1	0,0
Фінансова підтримка засобів масової інформації	23 036,3	23 036,3	0,0	0,0	23 036,3	23 036,3	0,0	0,0	23 031,0	23 031,0	0,0	0,0
Обслуговування місцевого боргу	339,4	339,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Резервний фонд місцевого бюджету	55 301,8	55 301,8	0,0	0,0	30 056,8	30 056,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Заходи із запобігання поширенню	0,0	0,0	0,0	0,0	25 245,0	10 265,0	14 980,0	14 980,0	25 244,3	10 264,3	14 980,0	14 980,0

інфекційних захворювань за рахунок коштів резервного фонду місцевого бюджету												
Міжбюджетні трансферти	768 037,3	750 992,7	17 044,6	17 044,6	804 294,2	771 583,8	32 710,4	32 410,4	794 289,2	765 905,4	28 383,8	28 333,9
<i>у тому числі:</i>												
Реверсна дотація	465 590,8	465 590,8	0,0	0,0	465 590,8	465 590,8	0,0	0,0	465 590,8	465 590,8	0,0	0,0
Інші дотації з місцевого бюджету	275 567,9	275 567,9	0,0	0,0	281 375,0	281 375,0	0,0	0,0	281 375,0	281 375,0	0,0	0,0
Субвенція з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилих приміщень для сімей осіб, визначених абзацами 5 - 8 пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю І - ІІ групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченії її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпечені їх здійснення, визначених пунктами 11 -	0,0	0,0	0,0	0,0	757,4	757,4	0,0	0,0	757,4	757,4	0,0	0,0
Субвенція з місцевого бюджету на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	0,0	0,0	0,0	0,0	3 864,5	3 864,5	0,0	0,0	3 864,5	3 864,5	0,0	0,0
Субвенція з місцевого бюджету на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	0,0	0,0	0,0	0,0	4 819,7	4 819,7	0,0	0,0	658,7	658,7	0,0	0,0
Субвенція з місцевого бюджету на співфінансування інвестиційних проектів	0,0	0,0	0,0	0,0	9 000,0	0,0	9 000,0	9 000,0	9 000,0	0,0	9 000,0	9 000,0
Інші субвенції з місцевого бюджету	26 878,6	9 834,0	17 044,6	17 044,6	30 893,5	11 783,1	19 110,4	18 810,4	25 395,1	10 568,2	14 826,9	14 777,0
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів	0,0	0,0	0,0	0,0	7 993,3	3 393,3	4 600,0	4 600,0	7 647,7	3 090,8	4 556,9	4 556,9
УСЬОГО ВИДАТКІВ:	7 657 518,1	6 825 302,5	832 215,6	654 147,0	9 288 559,1	7 013 731,8	2 274 827,3	792 840,5	8 712 647,1	6 840 553,4	187 2093,7	460 827,8
Інша діяльність	360,0	360,0	0,0	0,0	360,0	360,0	0,0	0,0	259,6	360,0	-100,4	0,0

<i>у тому числі:</i>												
Надання пільгових довгострокових кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво/придбання житла	470,0	360,0	110,0	0,0	470,0	360,0	110,0	0,0	417,0	360,0	57,0	0,0
Повернення пільгових довгострокових кредитів, наданих молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво/ придбання житла	-110,0	0,0	-110,0	0,0	-110,0	0,0	-110,0	0,0	-157,4	0,0	-157,4	0,0
Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	49 212,4	0,0	49 212,4	49 212,4	53 993,7	0,0	53 993,7	53 993,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	-49 212,4	0,0	-49 212,4	-49 212,4	-53 993,7	0,0	-53 993,7	-53 993,7	0,0	0,0	0,0	0,0
РАЗОМ ВИТРАТ БЮДЖЕТУ:	7 657 878,1	6825 662,5	832 215,6	654 147,0	9 288 919,1	7014 091,8	2 274 827,3	792 840,5	8712 906,7	6840 913,4	1871993,3	460 827,8

**Інформація
щодо виконання бюджету Криворізької міської територіальної громади
за 2022 рік [23]**

тис.грн.

<i>Показники міського бюджету</i>	<i>Затверджен ий план на 2022 рік</i>	<i>у тому числі:</i>			<i>Уточнений план станом за 2022 рік</i>	<i>у тому числі:</i>			<i>Виконано станом за 2022 рік</i>	<i>у тому числі:</i>		
		<i>загальний фонд</i>	<i>спеціальн ий фонд</i>	<i>у тому числі бюджет розвитку</i>		<i>загальний фонд</i>	<i>спеціальн ий фонд</i>	<i>у тому числі бюджет розвитку</i>		<i>загальний фонд</i>	<i>спеціальн ий фонд</i>	<i>у тому числі бюджет розвитку</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>
НАДХОДЖЕННЯ												
ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ	7 901 497,9	7 841 597,9	59 900,0	0,0	7 901 497,9	7 841 597,9	59 900,0	0,0	7 629 752,2	7 593 976,3	35 775,9	0,0
<i>у тому числі:</i>												
податок та збір на доходи фізичних осіб	4 412 000,0	4 412 000,0	0,0	0,0	4 412 000,0	4 412 000,0	0,0	0,0	4 450 227,2	4 450 227,2	0,0	0,0
податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	5 128,0	5 128,0	0,0	0,0	5 128,0	5 128,0	0,0	0,0	32 317,5	32 317,5	0,0	0,0
податок з власників наземних, водних транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	238 000,0	238 000,0	0,0	0,0	238 000,0	238 000,0	0,0	0,0	270 866,8	270 866,8	0,0	0,0
акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)	22 000,0	22 000,0	0,0	0,0	22 000,0	22 000,0	0,0	0,0	5 712,5	5 712,5	0,0	0,0
акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	78 000,0	78 000,0	0,0	0,0	78 000,0	78 000,0	0,0	0,0	31 166,4	31 166,4	0,0	0,0
акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів	181 655,1	181 655,1	0,0	0,0	181 655,1	181 655,1	0,0	0,0	156 636,2	156 636,2	0,0	0,0
акцизний податок з реалізації виробниками та/або імпортерами, у	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	118 765,9	118 765,9	0,0	0,0

тому числі в роздрібній торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, що оподатковується згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України												
місцеві податки:	2 904 814,8	2 904 814,8	0,0	0,0	2 904 814,8	2 904 814,8	0,0	0,0	2 528 283,8	2 528 283,8	0,0	0,0
податок на майно:	2 537 182,0	2 537 182,0	0,0	0,0	2 537 182,0	2 537 182,0	0,0	0,0	2 219 141,3	2 219 141,3	0,0	0,0
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості</i>	20,5	20,5	0,0	0,0	20,5	20,5	0,0	0,0	14,2	14,2	0,0	0,0
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості</i>	154,5	154,5	0,0	0,0	154,5	154,5	0,0	0,0	92,4	92,4	0,0	0,0
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості</i>	928,9	928,9	0,0	0,0	928,9	928,9	0,0	0,0	735,7	735,7	0,0	0,0
<i>податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості</i>	5 096,1	5 096,1	0,0	0,0	5 096,1	5 096,1	0,0	0,0	5 049,8	5 049,8	0,0	0,0
<i>земельний податок з юридичних осіб</i>	488 143,4	488 143,4	0,0	0,0	488 143,4	488 143,4	0,0	0,0	453 140,8	453 140,8	0,0	0,0
<i>аренда плата з юридичних осіб</i>	1 987 726,4	1 987 726,4	0,0	0,0	1 987 726,4	1 987 726,4	0,0	0,0	1 706 773,1	1 706 773,1	0,0	0,0
<i>земельний податок з фізичних осіб</i>	9 033,5	9 033,5	0,0	0,0	9 033,5	9 033,5	0,0	0,0	8 906,3	8 906,3	0,0	0,0
<i>аренда плата з фізичних осіб</i>	45 096,7	45 096,7	0,0	0,0	45 096,7	45 096,7	0,0	0,0	43 735,0	43 735,0	0,0	0,0
<i>транспортний податок з фізичних осіб</i>	627,0	627,0	0,0	0,0	627,0	627,0	0,0	0,0	334,2	334,2	0,0	0,0
<i>транспортний податок з юридичних осіб</i>	355,0	355,0	0,0	0,0	355,0	355,0	0,0	0,0	359,8	359,8	0,0	0,0
<i>туристичний збір</i>	1 202,5	1 202,5	0,0	0,0	1 202,5	1 202,5	0,0	0,0	1 001,6	1 001,6	0,0	0,0
<i>единий податок</i>	366 430,3	366 430,3	0,0	0,0	366 430,3	366 430,3	0,0	0,0	308 140,9	308 140,9	0,0	0,0
<i>екологічний податок</i>	59 900,0	0,0	59 900,0	0,0	59 900,0	0,0	59 900,0	0,0	35 774,9	0,0	35 774,9	0,0
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ	176 791,9	39 544,7	137 247,2	0,0	236 448,7	39 971,3	196 477,4	0,0	255 832,5	58 146,6	197 685,9	0,0
<i>у тому числі:</i>												
частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та іх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету	225,0	225,0	0,0	0,0	225,0	225,0	0,0	0,0	7 267,3	7 267,3	0,0	0,0
плата за надання адміністративних послуг	22 500,0	22 500,0	0,0	0,0	22 926,6	22 926,6	0,0	0,0	32 341,5	32 341,5	0,0	0,0
кошти гарантійного та реєстраційного внесків, що визначені Законом України «Про оренду державного та комунального майна», які підлягають перерахуванню оператором електронного майданчика до відповідного бюджету	72,0	72,0	0,0	0,0	72,0	72,0	0,0	0,0	229,1	229,1	0,0	0,0

надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності	8 300,0	8 300,0	0,0	0,0	8 300,0	8 300,0	0,0	0,0	4 953,4	4 953,4	0,0	0,0
адміністративні штрафи та інші санкції	712,0	712,0	0,0	0,0	712,0	712,0	0,0	0,0	590,0	590,0	0,0	0,0
державне мінто	4 300,0	4 300,0	0,0	0,0	4 300,0	4 300,0	0,0	0,0	2 531,2	2 531,2	0,0	0,0
інші надходження	3 400,7	3 400,7	0,0	0,0	3 400,7	3 400,7	0,0	0,0	8 726,1	8 726,1	0,0	0,0
грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколошнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	299,8	0,0	299,8	0,0
кошти за школу, що заподіяна на земельних ділянках державної та комунальної власності, які не надані у користування та не передані у власність, внаслідок їх самовільного зайняття, використання не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу; відшкодування збитків за погіршення якості ґрунтового покриву тощо та за неодержання доходів у зв'язку з тимчасовим невикористанням земельних ділянок	35,0	35,0	0,0	0,0	35,0	35,0	0,0	0,0	1 508,0	1 508,0	0,0	0,0
власні надходження бюджетних установ	137 147,2	0,0	137 147,2	0,0	196 377,4	0,0	196 377,4	0,0	197 385,9	0,0	197 385,9	0,0
плата за гарантії, надані Верховною Радою Автономної Республіки Крим та міськими радами	0,012	0,0	0,012	0,012	0,012	0,00	0,012	0,012	0,012	0,0	0,012	0,012
відсотки за користування довгостроковим кредитом, що надається з місцевих бюджетів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ	4 585,0	0,0	4 585,0	4 585,0	4 585,0	0,0	4 585,0	4 585,0	9 132,5	2,9	9 129,6	9 129,6
<i>у тому числі:</i>												
кошти від відчуження майна, що належить Автономній Республіці Крим та майна, що перебуває в комунальній власності	4 500,0	0,0	4 500,0	4 500,0	4 500,0	0,0	4 500,0	4 500,0	9 043,6	0,0	9 043,6	9043,6
надходження коштів від Державного фонду дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	2,9	0,0	0,0
кошти від продажу землі	85,0	0,0	85,0	85,0	85,0	0,0	85,0	85,0	86,0	0,0	86,0	86,0
Цільові фонди, утворені Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та	3 904,0	0,0	3 904,0	0,0	3 904,0	0,0	3 904,0	0,0	1 202,5	0,0	1 202,5	0,0

місцевими органами виконавчої влади											
УСЬОГО ДОХОДІВ власних та закріплених:	8 086 778,8	7 881 142,6	205 636,2	4 585,0	8 146 435,6	7 881 569,2	264 866,4	4 585,0	7 895 919,7	7 652 125,8	243 793,9
Субвенції, дотації, одержані з інших бюджетів	1 243 905,6	1 243 905,6	0,0	0,0	1 136 661,3	1 136 661,3	0,0	0,0	1 135 243,0	1 135 243,0	0,0
РАЗОМ ДОХОДІВ:	9 330 684,4	9 125 048,2	205 636,2	4 585,0	9 283 096,9	9 018 230,5	264 866,4	4 585,0	9 031 162,7	8 787 368,8	243 793,9
Запозичення (відповідно до Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України, Криворізькою міською радою)	410 022,2	0,0	410 022,2	410 022,2	410 022,2	0,0	410 022,2	410 022,2	0,0	0,0	0,0
УСЬОГО НАДХОДЖЕНЬ	9 740 706,6	9 125 048,2	615 658,4	414 607,2	9 693 119,1	9 018 230,5	674 888,6	414 607,2	9 031 162,7	8 787 368,8	243 793,9
В І Т Р А Т І											
Державне управління	296 266,8	283 864,0	12 402,8	11 850,0	312 311,5	302 482,5	9 829,0	9 636,4	294 622,5	294 054,3	568,2
Освіта	3 869 613,1	3 708 404,5	161 208,6	42 409,2	3 358 740,6	3 273 352,8	85 387,8	31 602,7	3 072 929,9	3 013 286,8	59 643,1
Охорона здоров'я	535 006,9	327 942,5	207 064,4	207 064,4	619 427,2	361 592,1	257 835,1	257 820,1	458 659,6	316 203,2	142 456,4
Соціальний захист та соціальне забезпечення	492 750,0	479 006,2	13 743,8	8 656,7	825 359,1	768 497,8	56 861,3	4 525,2	652 515,5	600 588,9	51 926,6
Культура і мистецтво	177 557,4	171 161,4	6 396,0	3 287,5	164 565,7	159 561,3	5 004,4	3 000,0	144 731,1	142 607,3	2 123,8
Фізична культура і спорт	186 835,4	179 164,0	7 671,4	722,0	170 535,5	168 685,1	1 850,4	89,8	139 445,5	137 854,6	1 590,9
Житлово-комунальне господарство	659 968,4	377 578,9	282 389,5	282 239,5	700 159,8	592 416,9	107 742,9	28 645,9	643 935,3	561 854,8	82 080,5
<i>у тому числі:</i>											
Експлуатація та технічне обслуговування житлового фонду	68 010,0	10,0	68 000,0	68 000,0	13 541,8	510,0	13 031,8	13 031,8	498,9	498,9	0,0
Забезпечення діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії	27 000,0	27 000,0	0,0	0,0	160 000,0	150 000,0	10 000,0	10 000,0	150 000,0	150 000,0	0,0
Забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства	16 500,0	500,0	16 000,0	16 000,0	156 066,9	153 500,0	2 566,9	2 566,9	153 499,5	153 499,5	0,0
Забезпечення надійної та безперебійної експлуатації ліфтів	100 000,0	0,0	100 000,0	100 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інша діяльність, пов'язана з експлуатацією об'єктів житлово-комунального господарства	2 641,1	2 641,1	0,0	0,0	1 049,4	1 049,4	0,0	0,0	881,7	881,7	0,0
Організація благоустрою населених пунктів	414 280,8	316 041,3	98 239,5	98 239,5	343 198,1	261 174,8	82 023,3	3 047,2	315 995,7	234 036,1	81 959,6
Витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів, наданих громадянам на будівництво/реконструкцію/придбання житла	32,0	32,0	0,0	0,0	32,0	32,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства	31 504,5	31 354,5	150,0	0,0	26 271,6	26 150,7	120,9	0,0	23 059,5	22 938,6	120,9
Здійснення заходів із землеустрою	7 503,7	7 503,7	0,0	0,0	12,9	12,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Будівництво та регіональний розвиток	583 872,3	1 862,0	582 010,3	582 010,3	447 809,3	0,0	447 809,3	447 809,3	17 125,4	0,0	17 125,4
Будівництво-1 об'єктів житлово-комунального господарства	544 026,6	0,0	544 026,6	544 026,6	411 782,1	0,0	411 782,1	411 782,1	259,9	0,0	259,9

Будівництво-1 освітніх установ та закладів	2 774,0	0,0	2 774,0	2 774,0	2 774,0	0,0	2 774,0	2 774,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Будівництво-1 медичних установ та закладів	3 209,7	0,0	3 209,7	3 209,7	4 709,7	0,0	4 709,7	4 709,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Будівництво-1 споруд, установ та закладів фізичної культури і спорту	32 000,0	0,0	32 000,0	32 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Будівництво-1 інших об'єктів комунальної власності	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Розроблення схем планування та забудови територій (містобудівної документації)	1 862,0	1 862,0	0,0	0,0	420,8	0,0	420,8	420,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Виконання інвестиційних проектів в рамках здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	0,0	0,0	0,0	0,0	28 122,7	0,0	28 122,7	28 122,7	16 865,5	0,0	16 865,5	16 865,5
Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство	1 693 552,0	1 611 952,0	81 600,0	81 600,0	1 585 254,1	1 576 968,5	8 285,6	8 285,6	1 496 441,3	1 490 587,2	5 854,1	5 854,1
<i>у тому числі:</i>												
Інші заходи у сфері автотранспорту	101 286,9	101 286,9	0,0	0,0	91 582,1	91 582,1	0,0	0,0	82 724,9	82 724,9	0,0	0,0
Утримання та розвиток наземного електротранспорту	862 014,4	862 014,4	0,0	0,0	884 699,2	884 699,2	0,0	0,0	841 103,6	841 103,6	0,0	0,0
Інші заходи у сфері електротранспорту	56 988,9	488,9	56 500,0	56 500,0	6 400,0	0,0	6 400,0	6 400,0	5 854,1	0,0	5 854,1	5 854,1
Утримання та розвиток місцевих аеропортів	35 742,5	35 742,5	0,0	0,0	34 142,5	34 142,5	0,0	0,0	32 479,9	32 479,9	0,0	0,0
Інша діяльність у сфері транспорту	18 925,3	18 925,3	0,0	0,0	8 575,3	8 575,3	0,0	0,0	8 389,1	8 389,1	0,0	0,0
Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури за рахунок коштів місцевого бюджету	618 594,0	593 494,0	25 100,0	25 100,0	559 855,0	557 969,4	1 885,6	1 885,6	525 889,7	525 889,7	0,0	0,0
Зв'язок, телекомуникації та інформатика	66 065,9	58 443,0	7 622,9	7 622,9	53 542,1	47 806,4	5 735,7	60,0	45 982,1	40 306,4	5 675,7	0,0
<i>у тому числі:</i>												
Реалізація Національної програми інформатизації	45 635,4	38 012,5	7 622,9	7 622,9	33 111,6	27 375,9	5 735,7	60,0	25 552,1	19 876,4	5 675,7	0,0
Інші заходи у сфері зв'язку, телекомуникації та інформатики	20 430,5	20 430,5	0,0	0,0	20 430,5	20 430,5	0,0	0,0	20 430,0	20 430,0	0,0	0,0
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	217 469,8	100 934,3	116 535,5	110 131,5	225 230,1	54 418,6	170 811,5	125 389,7	110 545,6	47 923,7	62 621,9	56 096,5
Сприяння розвитку малого та середнього підприємництва	1 147,9	1 147,9	0,0	0,0	1 147,9	1 147,9	0,0	0,0	285,0	285,0	0,0	0,0
Реалізація програм і заходів в галузі туризму та курортів	1 503,3	1 503,3	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0
Реалізація програм і заходів в галузі зовнішньоекономічної діяльності	2 258,5	2 258,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Заходи з енергозбереження	89 783,7	59 332,1	30 451,6	30 451,6	18 067,8	3 207,8	14 860,0	14 860,0	1 495,3	1 495,3	0,0	0,0
Проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки чи права на неї	49,0	0,0	49,0	49,0	49,0	0,0	49,0	49,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Підготовка земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них комунальної власності	131,0	0,0	131,0	131,0	131,0	0,0	131,0	131,0	0,0	0,0	0,0	0,0

для продажу на земельних торгах та проведення таких торгів											
Внески до статутного капіталу суб'єктів господарювання	79 499,9	0,0	79 499,9	79 499,9	110 349,7	0,0	110 349,7	110 349,7	56 096,5	0,0	56 096,5
Членські внески до асоціацій органів місцевого самоврядування	951,7	951,7	0,0	0,0	951,7	951,7	0,0	0,0	871,7	871,7	0,0
Виконання заходів за рахунок цільових фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і місцевими органами виконавчої влади і фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і місцевими органами виконавчої влади	3 904,0	0,0	3 904,0	0,0	43 442,5	0,0	43 442,5	0,0	4 546,1	0,0	4 546,1
Інші заходи, пов'язані з економічною діяльністю	38 240,8	35 740,8	2 500,0	0,0	51 090,2	49 110,9	1 979,3	0,0	47 250,7	45 271,4	1 979,3
Інша діяльність	173 924,5	113 924,5	60 000,0	0,0	813 371,3	363 891,0	449 480,3	369 376,4	599 322,0	279 056,0	320 266,0
<i>у тому числі:</i>											
Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	2 863,3	2 863,3	0,0	0,0	53 869,1	33 919,1	19 950,0	19 950,0	47 557,9	30 010,9	17 547,0
Заходи з організації рятування на водах	4 582,6	4 582,6	0,0	0,0	4 233,2	4 233,2	0,0	0,0	4 139,6	4 139,6	0,0
Інші заходи громадського порядку та безпеки	0,0	0,0	0,0	0,0	1 463,6	1 463,6	0,0	0,0	1 321,2	1 321,2	0,0
Заходи та роботи з територіальної оборони	0,0	0,0	0,0	0,0	380 548,0	213 158,1	167 389,9	164 999,1	338 916,2	181 690,5	157 225,7
Охорона навколошнього природного середовища	60 000,0	0,0	60 000,0	0,0	77 713,1	0,0	77 713,1	0,0	19 756,7	0,0	19 756,7
Фінансова підтримка засобів масової інформації	24 159,3	24 159,3	0,0	0,0	24 159,4	24 159,4	0,0	0,0	23 984,7	23 984,7	0,0
Обслуговування місцевого боргу	5 319,3	5 319,3	0,0	0,0	4,3	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Резервний фонд місцевого бюджету	77 000,0	77 000,0	0,0	0,0	47 685,6	47 685,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Заходи із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у будівлях закладу культури, мистецтва за рахунок коштів резервного фонду місцевого бюджету	0,0	0,0	0,0	0,0	450,0	0,0	450,0	450,0	0,0	0,0	0,0
Заходи із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у будівлях інших установ, закладів, організацій за рахунок коштів резервного фонду місцевого бюджету	0,0	0,0	0,0	0,0	446,7	66,7	380,0	380,0	446,7	66,7	380,0
Інші заходи за рахунок коштів резервного фонду місцевого бюджету	0,0	0,0	0,0	0,0	222 798,3	39 201,0	183 597,3	183 597,3	163 199,0	37 842,4	125 356,6
Міжбюджетні трансфери	779 923,9	771 553,5	8 370,4	8 370,4	828 572,8	812 524,5	16 048,3	14 498,1	421 870,5	408 605,0	13 265,5
<i>у тому числі:</i>											
Реверсна дотація	461 525,6	461 525,6	0,0	0,0	461 525,6	461 525,6	0,0	0,0	64 100,8	64 100,8	0,0
Інші дотації з місцевого бюджету	291 716,1	291 716,1	0,0	0,0	290 045,2	290 045,2	0,0	0,0	290 045,2	290 045,2	0,0
Субвенція з місцевого бюджету на здійснення заходів щодо соціально-	0,0	0,0	0,0	0,0	4 069,7	4 069,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

економічного розвитку окремих територій за рахунок залишку коштів відповідної субвенції з державного бюджету												
Інші субвенції з місцевого бюджету	26 682,2	18 311,8	8 370,4	8 370,4	38 425,6	32 770,9	5 654,7	4 104,5	33 466,5	30 377,6	3 088,9	3 088,9
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів	0,0	0,0	0,0	0,0	34 506,7	24 113,1	10 393,6	10 393,6	34 258,0	24 081,4	10 176,6	10 176,6
УСЬОГО ВИДАТКІВ:	9 740 310,1	8 193 294,5	1 547 015,6	1 345 964,4	10 104 892,0	8 482 210,4	1 622 681,6	1300739,2	8 098 126,3	7 332 928,2	765 198,1	549 608,0
Інша діяльність	396,5	396,5	0,0	0,0	396,5	396,5	0,0	0,0	-356,7	0,0	-356,7	0,0
<i>у тому числі:</i>												
Надання пільгових довгострокових кредитів молодим сім'ям та одиночим молодим громадянам на будівництво/придбання житла	533,5	396,5	137,0	0,0	533,5	396,5	137,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення пільгових довгострокових кредитів, наданих молодим сім'ям та одиночим молодим громадянам на будівництво/ придбання житла	-137,0	0,0	-137,0	0,0	-137,0	0,0	-137,0	0,0	-356,7	0,0	-356,7	0,0
Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	69 448,5	0,0	69 448,5	69 448,5	69 448,5	0,0	69 448,5	69 448,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	-69 448,5	0,0	-69 448,5	-69 448,5	-69 448,5	0,0	-69 448,5	-69 448,5	0,0	0,0	0,0	0,0
РАЗОМ ВИТРАТ БЮДЖЕТУ:	9 740 706,6	8 193 691,0	1 547 015,6	1345 964,4	10 105 288,5	8 482 606,9	1 622 681,6	1300739,2	8 097 769,6	7 332 928,2	764 841,4	549 608,0

ДОДАТОК В

Таблиця В1 - Розрахунок недоотриманих коштів на рівні місцевого бюджету Криворізької міської територіальної громади в частині справляння плати за землю

Індекс споживчих цін (I), %	Розрахунковий коефіцієнт індексації грошової оцінки земель згідно ст. 289 ПКУ ($K_i=I:100$)	Надходження плати за землю у міській бюджет Криворізької міської територіальної громади за 2022р. з урахуванням Індексу споживчих цін (1,15), млрд. грн.	Розрахунок плати за землю за 2022р. з урахуванням коефіцієнту індексації, млрд. грн.	Розрахунок недоотримання коштів місцевим бюджетом Криворізької міської територіальної громади за 2022р., млрд. грн.
1	2 (1:100)	3	4 (3x2)	5 (4-3)
126,6	1,27	2,2	2,794	0,594

Джерело: складено автором на основі [17]